

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

=====

અમદાવાદ સ્થિત ગુજરાતની ઉચ્ચ અદાલતમાં

આર/ખાસ દીવાની અરજી નં. ૧૨૦૨૩/૨૦૨૪

સાથે

આર/ખાસ દીવાની અરજી નં. ૧૪૨૯૧/૨૦૨૪

સાથે

આર/ખાસ દીવાની અરજી નં. ૧૪૨૪૫/૨૦૨૪

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રીમતી એમ. કે. ઠક્કર

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર	હા.	ના.
	હા.	

કલ્પતરુ પ્રોજેક્ટ્સ ઈન્ટરનેશનલ લિમિટેડ

વિરૂદ્ધ

ગુજરાત રાજ્ય અને અન્ય

ઉપસ્થિતિ:

અરજદાર(ઓ) નં. ૧ તરફથી વિદ્વત્ પરિષ્ઠ એડવોકેટ શ્રી મિહિર જોશી સાથે શ્રી કેચુર ગાંધી, શ્રી નિસર્ગ દેસાઈ અને શ્રી પ્રવલિકા બથ્થીની, ગાંધી લો એસોસિએટ્સ (૧૨૨૭૫) વતી.

સામાવાળા નં. ૧ તરફથી સહાયક સરકારી વકીલ શ્રીમતી સુરભી ભાટી.

સામાવાળા નં. ૨ તરફથી શ્રી અમરેશ એન. પટેલ (૨૨૭૭).

સામાવાળા નં. ૩, ૪, ૫, ૬, ૭, ૮, ૯ ને ડાયરેક્ટ સર્વિસ દ્વારા નોટિસની બજવણી થઈ ચૂકેલ છે.

કોરમ: માનનીય શ્રીમતી જસ્ટિસ એમ. કે. ઠક્કર

તારીખ : ૨૬/૦૩/૨૦૨૫

સંયુક્ત મૌખિક ચુકાદો

૧. ચુકાદો લખાવતી વખતે, આ કોર્ટે જોયું કે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૪૨૪૫/૨૦૨૪ નો મુદ્દો અલગ છે, તેથી તે મામલાને અન્ય બે અરજીઓ સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૨૩/૨૦૨૪ અને સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૪૨૯૧/૨૦૨૪ થી છૂટો કરવામાં આવે છે.
૨. સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૨૩/૨૦૨૪ અને સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૪૨૯૧/૨૦૨૪ માં ઉઠાવવામાં આવેલા મુદ્દાઓ સમાન હોવાથી, તેનો નિર્ણય એક સામાન્ય ચુકાદા દ્વારા કરવામાં આવી રહ્યો છે. ન્યાયનિર્ણય માટે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૨૦૨૩/૨૦૨૪ ની હકીકતોને ધ્યાનમાં લેવામાં આવી છે.
૩. હાલની અરજી પ્રતિવાદી નં.૧ એટલે કે શ્રમ કમિશનર, ગાંધીનગર દ્વારા અનુક્રમે ૧૮.૦૫.૨૦૨૪ અને ૨૪.૦૫.૨૦૨૪ ના સમાધાન કેસ નં.૧૦૩ અને ૨૦૨૩ ના સમાધાન કેસ નં.૯૭ માં પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારતી દાખલ કરવામાં આવે છે, જેમાં કરાર આધારિત

કર્મચારીઓને અરજદાર કંપનીના કર્મચારીઓ જાહેર કરવાની માંગણી અને પ્રતિવાદી નં.૩ થી ૯ તરીકે વિવિધ કોન્ટ્રાક્ટરો હેઠળ કામ કરતા કામદારો માટે વેતન સુધારણાનો કેસ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદને મોકલવામાં આવે છે, જેને પ્રતિવાદી નં.૨-યુનિયન દ્વારા સંદર્ભ (આઈટી) નં.૪૬ ઓફ ૨૦૨૪ અને ૪૯ ઓફ ૨૦૨૩ તરીકે ક્રમાંકિત કરવામાં આવ્યો હતો.

૪. અરજદારનો કેસ છે કે અરજદાર કંપની કલ્પતરુ જૂથનો ભાગ છે, જે પાવર ટ્રાન્સમિશન અને વિતરણ, મકાન અને કારખાનાઓ, પાણી પુરવઠો અને સિંચાઈ, રેલ્વે, તેલ અને ગેસ પાઈપલાઈન, શહેરી ગતિશીલતા (ફ્લાયઓવર અને મેટ્રો રેલ્વે, હાઇવે અને એરપોર્ટ) માં રોકાયેલ છે. પ્રતિવાદી નં. ૨ યુનિયન, જેમણે કરારબદ્ધ કામદારો વતી માંગણીઓ ઉઠાવી છે અને અરજદાર દ્વારા કરવામાં આવેલા દાવા મુજબ, ઉપરોક્ત યુનિયન કરારબદ્ધ કામદારોના હિતનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી માન્યતા પ્રાપ્ત યુનિયન નથી. પ્રતિવાદી નં. ૩ થી ૯ અરજદાર કંપનીના કોન્ટ્રાક્ટરો છે, જે વિવિધ કામ માટે કરારબદ્ધ કામદારો પૂરા પાડે છે.

૪.૧. અરજદારનો કેસ છે કે રાજ્ય સરકારે કોન્ટ્રાક્ટ લેબર (રેગ્યુલેશન એન્ડ અબોલિશન) એક્ટ ૧૯૭૦ ની કલમ ૭ હેઠળ અરજદાર કંપનીની

મોંઘણીનું તારીખ ૦૩/૧૦/૨૦૨૩ નું પ્રમાણપત્ર પણ બહાર પાડ્યું છે. વિદ્વાન સમાધાન અધિકારીઓ સમક્ષ ઉઠાવવામાં આવેલો વિવાદ ગાંધીનગરના સેક્ટર ૨૮ સ્થિત પ્લાન્ટ સંબંધિત છે, જ્યાં અરજદારે ગાંધીનગરના તેના પ્લાન્ટમાં પ્રતિવાદી કોન્ટ્રાક્ટર સહિતના વિવિધ કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા આશરે ૧૦૦૦ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોને રોક્યા છે. ઉપરોક્ત કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોના વેતન ભથ્થાં અને અન્ય લાભો માટે, કોન્ટ્રાક્ટરોએ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો સાથે લાંબા ગાળાના સમાધાનો કર્યા છે.

૪.૨. અરજદારનો કેસ એ છે કે પ્રતિવાદી નં.૨ એ અગાઉ કરાર આધારિત કામદારો માટે સમાન માંગણીઓ ઉઠાવી હતી જે સમાધાન કાર્યવાહીમાં સ્વીકારવામાં આવી હતી જેમ કે આઈડીસી કેસ નં.૧૫૭ ઓફ ૨૦૨૧ અને વિદ્વાન સહાયક શ્રમ કમિશનરે ૧૮.૦૬.૨૦૨૨ ના આદેશ દ્વારા કરાર આધારિત કામદારો અને એજીએમએસ યુનિયન તેમજ ગુજરાત શ્રમિક સેવા સંઘ વચ્ચે સમાધાન અસ્તિત્વમાં હોવાથી વિવાદોનો નિકાલ કર્યો હતો. ત્યારબાદ, પ્રતિવાદી નં.૨ ગુજરાત મજદૂર સભા (જેનો ઉલ્લેખ અહીં પછી જીએમએસથી કરવામાં આવશે) એ ૧૫.૦૩.૨૦૨૩ ના માંગ ચાર્ટર દ્વારા ફરીથી માંગણી કરી છે કે કરાર એક બનાવટી અને કાગળની વ્યવસ્થા છે તેમજ મૂળભૂત વેતનમાં વધારો અને વિવિધ ભથ્થાં જેમ કે નિશ્ચિત મોંઘવારી ભથ્થું, ચલ મોંઘવારી ભથ્થું, સુવિધા ભથ્થું, ધોવા

ભથ્થું, શિફ્ટ ભથ્થું, હાજરી ભથ્થું, શિક્ષણ ભથ્થું, વગેરે કરાર આધારિત કામદારોના છે.

૪.૩. ઉપરોક્ત માંગણીઓ સહાયક શ્રમ આયુક્ત દ્વારા કન્સિલિયેશન કેસ નં.

૧૦૩/૨૦૨૩ તરીકે સમાધાનની કાર્યવાહીમાં લેવામાં આવી હતી, જેમાં અરજદાર કંપની હાજર રહી હતી અને તા. ૦૫/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ જવાબ રજૂ કરીને રજૂઆત કરી હતી કે માંગણી ઉઠાવનાર કામદારો અને અરજદાર કંપની વચ્ચે કોઈ માલિક-નોકરનો સંબંધ નથી કારણ કે તેઓ કોન્ટ્રાક્ટરોના કર્મચારીઓ છે. વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે આ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોને કામે રાખવાના હેતુ માટે કોન્ટ્રાક્ટરોને માન્ય લાયસન્સ જારી કરવામાં આવ્યા છે. જવાબમાં જણાવવામાં આવ્યું છે કે પ્રતિવાદી-યુનિયનની કથિત માંગ કે કોન્ટ્રાક્ટ એ માત્ર દેખાડા અને કાગળ પરની ગોઠવણ છે, તે સંપૂર્ણપણે ગેરકાયદેસર, ગેરવાજબી અને અગાઉ થયેલા સમાધાનની વિરુદ્ધ છે.

૪.૪. એવી રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે સ્વતંત્ર ઓળખ ધરાવતા, અલગ

પીએફ નંબર ધરાવતા, ઇએસઆઈ નોંધણી, જીએસટી નોંધણી અને પીએફ અને ઇએસઆઈમાં ફાળો ધરાવતા કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા આ કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા કાપી લેવામાં આવે છે અને સંબંધિત વૈધાનિક સત્તાવાળાઓ સમક્ષ

જમા કરવામાં આવે છે. સમાધાનની બેઠક ૨૯.૦૧.૨૦૨૪, ૧૫.૦૨.૨૦૨૪, ૧૨.૦૩.૨૦૨૪ ના રોજ વિદ્વાન સમાધાન અધિકારી સમક્ષ યોજાઈ હતી.

૪.૫. અરજદારનો કેસ છે કે એજીએમએસ યુનિયને પણ યુનિયન સાથે સંકળાયેલા કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો માટે મૂળ વેતન અને ભથ્થામાં પુનરાવલોકનની માંગણી ઉઠાવી હતી જે કન્સિલિયેશન કેસ નંબર ૮૩/૨૦૨૩ તરીકે સમાધાન માટે હતો, જેને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ/કાલોલ સમક્ષ ન્યાયનિર્ણય માટે રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૨૦/૨૦૨૪ તરીકે મોકલવામાં આવ્યો હતો. જો કે, પાછળથી અખિલ ગુજરાત મજૂર સંઘ ('એજીએમએસ') યુનિયન અને પ્રતિવાદી નં. ૩ થી ૯ વચ્ચે સમાધાન સધાયું હતું અને યુનિયન દ્વારા ઉપરોક્ત રેફરન્સ પાછો ખેંચી લેવામાં આવ્યો છે. વિદ્વાન શ્રમ આયુક્તે તારીખ ૧૮/૦૫/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા યુનિયન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી તમામ માંગણીઓ સાથેનો કથિત ઔદ્યોગિક વિવાદ વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ અમદાવાદ/કાલોલને મોકલી આપ્યો, જે આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો છે. ઉપરોક્ત સંદર્ભમાં, પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયને કથિત માંગણીઓના સમર્થનમાં અરજદાર અને કોન્ટ્રાક્ટરો સામે તારીખ ૦૯/૦૭/૨૦૨૪ ના રોજ દાવાની અરજી દાખલ કરી છે. યુનિયને તા. ૦૯/૦૭/૨૦૨૪ ના રોજ

દવાની અરજી સાથે તેની માંગ નં. ૧ માટે ભાગ-૧ ના એવોર્ડના સ્વરૂપમાં પ્રતિવાદી નં. ૩ થી ૯ કોન્ટ્રાક્ટરોને જોડ્યા વગર માત્ર અરજદાર કંપની સામે જ તારીખ ૦૧/૦૪/૨૦૨૩ ની અસરથી રૂ. ૧૨,૦૦૦ ની રકમ વચગાળાની રાહત તરીકે મેળવવા માટે અરજી દાખલ કરી છે. અરજદારે લર્નડ ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ મોકલવાના તા. ૧૮/૦૫/૨૦૨૪ ના આદેશને પડકાર્યો છે, જે આ કોર્ટ સમક્ષ વિચારણા હેઠળ છે.

૫. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી મિહિર જોશી સાથે વકીલ શ્રી કીચુર ગાંધી, વકીલ શ્રી નિસર્ગ દેસાઈ, ગાંધી લો એસોસિએટ્સના વકીલ કુ. પ્રવાલિકા બત્થિની, પ્રતિવાદી નં. ૨ ના વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ, રાજ્ય તરફથી એજીપી કુ. સુરભી ભાટીની દલીલો સાંભળવામાં આવી, અને પ્રતિવાદી કોન્ટ્રાક્ટરોને નોટિસ બજાવવા છતાં કોઈ તેમની તરફથી હાજર રહ્યું નથી.

૬. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીએ કોર્ટ સમક્ષ રજૂઆત કરી કે ઔદ્યોગિક વિવાદ અધિનિયમ ૧૯૪૭ ('આઈ.ડી. અધિનિયમ') ની કલમ ૧૦(૧) યોગ્ય સરકારને સક્ષમ બનાવે છે કે જો તેનો એવો અભિપ્રાય હોય કે કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે અથવા આશંકા છે, તો તે વિવાદ અથવા શ્રમ કોર્ટ કે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ સાથે જોડાયેલી કોઈપણ બાબત ન્યાયનિર્ણય માટે મોકલી શકે છે. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે

કે આઈ.ડી. એક્ટની કલમ રકે હેઠળ ઔદ્યોગિક વિવાદની વ્યાખ્યા આપવામાં આવી છે જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે માલિકો અને કામદારો વચ્ચેનો વિવાદ સામેલ છે.

૬.૧. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે જો કે પ્રશ્નાંકિત આદેશમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે આવા અભિપ્રાયની રચના યોગ્ય સરકાર દ્વારા કરવામાં આવી છે, પરંતુ સંદર્ભિત વિવાદ પ્રતિવાદી-યુનિયન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી માંગણીનું ચાંત્રિક પુનરાવર્તન છે, જે સ્પષ્ટપણે સ્થાપિત કરે છે કે આવી માંગણી પર અરજદારના જવાબોને યોગ્ય રીતે ધ્યાનમાં લીધા પછી યોગ્ય સરકાર દ્વારા કોઈ સ્વતંત્ર સંતોષ મેળવવામાં આવ્યો નથી. સમાધાન અધિકારી દ્વારા તૈયાર કરાયેલા નિષ્ફળતાના અહેવાલમાં સંબંધિત હકીકતોની વિચારણા દર્શાવવામાં આવી નથી, જે યોગ્ય સરકારને જરૂરી અભિપ્રાય બાંધવામાં મદદરૂપ થઈ શકે.

૬.૨. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવી છે કે વિવાદ નં. ૧ અને ૨ એ અંગે છે કે શું કોન્ટ્રાક્ટરોના કર્મચારીઓ અરજદાર કંપનીના કામદારો જેટલા જ સમાન વેતર માટે હકદાર છે

કારણ કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ હતા, પરંતુ યોગ્ય સરકારે વિવાદ મોકલતી વખતે એ ધ્યાનમાં લીધું નથી કે કોન્ટ્રાક્ટરો અને અરજદારો બંને કોન્ટ્રાક્ટ લેબર (રિગ્યુલેશન એન્ડ અબોલિશન) એક્ટ ('સીએલઆરએ અધિનિયમ') હેઠળ યોગ્ય રીતે લાઇસન્સ પ્રાપ્ત અને નોંધાયેલા છે અને કોઈપણ સમયે આ કાયદાના ભંગનો કોઈ આરોપ લગાવવામાં આવ્યો નથી. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સક્ષમ સત્તાવાળાએ તે સમાધાનને પણ ધ્યાનમાં લીધું નથી, જે પક્ષકારો વચ્ચે પહોંચ્યું હતું અને કામદારોએ સ્વીકાર્યું હતું કે તેઓ કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા યોગ્ય રીતે નિયુક્ત થયા છે, તેથી અરજદાર અને યુનિયનના સભ્યોના કર્મચારીઓ વચ્ચે કોઈ માલિક-નોકરનો સંબંધ નથી

૬.૩. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે તારીખ ૧૧/૦૫/૨૦૧૭ નું સમાધાન જે ૨૦૧૬ થી ૨૦૧૮ ના સમયગાળા માટે એજીએમએસ દ્વારા આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(૩) હેઠળ સમાધાનની કાર્યવાહી દરમિયાન થયું હતું. સમાન સમાધાન તારીખ ૨૮/૦૨/૨૦૨૦ ના રોજ રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૯/૨૦૨૦ માં ૧/૦૪/૨૦૧૮ થી ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ ના સમયગાળા માટે એજીએમએસ દ્વારા

કોન્ટ્રાક્ટરો સાથે થયું હતું. તારીખ ૨૯/૦૫/૨૦૨૦ ના રોજ ગુજરાત શ્રમિક સેવા સંઘ (જેનો ઉદ્દેશ અહીં પછી જીએસએસએસથી કરવામાં આવશે) દ્વારા આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(૩) અને ૨(પી) હેઠળ ૦૧/૦૪/૨૦૧૯ થી ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ ના સમયગાળા માટે કોન્ટ્રાક્ટરો સાથે થયેલું સમાધાન પણ આવું જ છે. સમાન સમાધાન તા. ૧૨/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ ૦૧/૦૪/૨૦૨૩ અને ૩૧/૦૩/૨૦૨૭ ના સમયગાળા માટે એજીએમએસ દ્વારા કોન્ટ્રાક્ટરો સાથે થયું છે. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે આવા સમાધાનો આજદિન સુધી ક્યારેય પડકારવામાં આવ્યા નથી અને સમાધાન હેઠળ લાભો મેળવ્યા પછી, કામદારો માટે વ્યાજબી કારણો વગર પીછેહઠ કરવી અને એવું વિવાદ કરવું ખુલ્લું નહોતું કે સમાધાન ન્યાયી નહોતું. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સમાધાનને પડકાર્યા વગર રેકર્ડ્સ કાર્યવાહીમાં કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો દ્વારા કરવામાં આવેલી માંગણીઓ એ સ્વીકારવું અને અસ્વીકાર કરવું સમાન ગણાશે અને તેથી તેના પર પ્રતિબંધ હોવો જોઈએ.

૬.૪. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી યુનિયન કોન્ટ્રાક્ટરોના ૭૬૩ કામદારોની સભ્યપદનો દાવો કરે છે

જેમાંથી ૭૧૧ સહી કરનાર છે અને ઉપર જણાવ્યા મુજબ સમાધાન હેઠળ લાભો મેળવ્યા છે અને ત્યારબાદ કામદારો પોતે ક્યારેય અરજદાર સાથે માંગણીઓ વિશે મુદ્દો ઉઠાવ્યો ન હોવાની ખાતરી કર્યા વિના તરત જ માંગણીઓનું પત્ર જારી કર્યું છે.

૬.૫. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સીએલઆરએ હેઠળ યોગ્ય રીતે નિયંત્રિત કોન્ટ્રાક્ટ મજૂરની સિસ્ટમ અરજદાર દ્વારા હાથ ધરવામાં આવતા કામની વિશિષ્ટ પ્રકૃતિને જોતા લાંબા સમયથી અમલમાં છે, કોન્ટ્રાક્ટરો અને તેમના કામદારો વચ્ચે સમાધાનો થયા છે અને પ્રશ્નાંકિત આદેશ એ હકીકતની અવગણના કરે છે કે આવા સમાધાનો અગાઉ કે પ્રશ્નાંકિત આદેશ હેઠળ ક્યારેય પડકારવામાં આવ્યા નથી અને ખાસ કરીને જ્યારે કામદારો દ્વારા તે સ્વીકારવામાં આવ્યું હોય ત્યારે કરારની માન્યતાનો મુદ્દો ઉઠાવવામાં નોંધપાત્ર વિલંબથી ઔદ્યોગિક શાંતિ જોખમાશે.

૬.૬. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે અરજદારના કામદારોના વેતન પુનરાવલોકનને લગતા પ્રશ્નાંકિત આદેશ દ્વારા વિવાદ નં. ૩ થી ૨૮ નો સંદર્ભ આપતી વખતે, યોગ્ય સરકારે ચકાસણી વગર એવું માની લીધામાં સંપૂર્ણ ભૂલ કરી છે કે પ્રતિવાદી યુનિયન

અરજદાર કંપનીના કામદારોનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે. દાવાની અરજી સાથે જોડવામાં આવેલી કામદારોની યાદી દર્શાવે છે કે યુનિયન કોન્ટ્રાક્ટરોના કામદારોનું પ્રતિનિધિત્વ કરવાનો દાવો કરે છે અને અરજદારના કોઈ પણ કામદારે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો નથી કે ન તો યુનિયન આવા કામદારોના નોંધપાત્ર ભાગ અથવા નોંધપાત્ર સંખ્યાનું પ્રતિનિધિત્વ કરે છે અને તેથી પ્રશ્નાંકિત આદેશની માંગ નં. ૩ થી ૨૮ ના સ્વરૂપનો ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉભો થયો છે તેમ કહી શકાય નહીં.

૬.૭. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે રેફરન્સ અમાન્ય અને ખામીયુક્ત છે કારણ કે કોન્ટ્રાક્ટરો ખોટા અને બોગસ છે તે આધાર પર વિવાદ આગળ વધારવામાં આવ્યો હતો અને વાસ્તવમાં તે યોગ્ય સરકાર સમક્ષ પુરાવા વિના તેના ન્યાયનિર્ણય સમાન હશે. સુપ્રીમ કોર્ટે ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઝારખંડ રાજ્ય, ૨૦૧૪ (૧) એસસીસી ૫૩૬ ના કેસમાં આપેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સંદર્ભની શરતો યોગ્ય રીતે ઘડવામાં આવવી જોઈએ અને અસ્પષ્ટ ન હોવી જોઈએ. રેફરન્સ ઓર્ડર પક્ષકારો

વચ્ચેના વિવાદને યોગ્ય રીતે છોડવો જોઈએ અન્યથા તે દોષિત બને છે.

૬.૮. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દલીલ કરે છે કે વાંધાજનક હુકમ અસ્પષ્ટ છે અને યોગ્ય રીતે લખાયેલ નથી, તેથી તે અમાન્ય છે અને તેથી, વિવાદને વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલને સોંપતો વાંધાજનક હુકમ દખલગીરીને પાત્ર છે. વિદ્વાન વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી દ્વારા વધુમાં રજૂઆત કરવામાં આવે છે કે વિદ્વાન ટ્રિબ્યુનલ સંદર્ભની શરતોથી બંધાયેલ છે અને આનુષંગિક બાબતો સિવાય સંદર્ભની શરતોથી આગળ વધી શકતું નથી. ઔદ્યોગિક વિવાદમાં વિદ્વાન શ્રમ અદાલત અથવા વિદ્વાન ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલનો અધિકારક્ષેત્ર તેના નિર્ણય માટે ખાસ ઉલ્લેખિત મુદ્દા અને તેનાથી સંબંધિત બાબત સુધી મર્યાદિત છે અને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ માટે સંદર્ભની શરતોથી આગળ વધવાની મંજૂરી રહેશે નહીં.

૬.૯. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશીએ બોંગાઈગાંવ રિફાઈનરી એન્ડ પેટ્રોકેમિકલ્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ સમીજુદ્દીન અહેમદ, ૨૦૦૧ (૯) એસસીસી ૫૫૭ અને હોયટીફ ગેમ્મોન વિ. ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, ભુવનેશ્વર, ઓરિસ્સા અને અન્ય, એ.આઈ.આર. ૧૯૬૪ એસસી

૧૭૪૬ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાઓ પર આધાર રાખીને રજૂઆત કરી છે કે પ્રશ્નાંકિત આદેશ એવું પૂર્વધારણા કરે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે, જે આ મુદ્દાને લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ચર્ચા થવાથી અટકાવશે. પ્રતિવાદી નં. ૧- સરકાર દ્વારા આ મુદ્દાનું અગાઉથી નિર્ધારણ થઈ ગયું હોવાથી કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને કાગળ પરની ગોઠવણ છે, તેથી કોન્ટ્રાક્ટ ખોટો અને કાગળ પરની ગોઠવણ છે કે કેમ તે પ્રશ્ન લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તપાસી શકાતો નથી. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ સુધારણાના સોગંદનામા દ્વારા જણાવ્યું છે કે તેઓ આ તબક્કે માંગ નંબર એક પર ભાર મૂકવા માંગતા નથી અને નવી માંગ ઉઠાવવાનો પોતાનો અધિકાર અનામત રાખે છે કારણ કે માંગ નંબર એક એ માંગ નંબર બે દ્વારા આવરી લેવામાં આવી છે.

૬.૧૦. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે દાવાની અરજીમાં માંગ નંબર બે ના સમર્થનમાં જે જણાવવામાં આવ્યું છે તે કોન્ટ્રાક્ટને ખોટા, બોગસ અને કાગળ પરની ગોઠવણ જાહેર કરવા માટે છે અને તેથી તેને રદ અને ગેરકાયદેસર જાહેર કરવામાં આવે. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨-

યુનિયનનું પોતાનું સોગંદનામું સ્પષ્ટપણે બતાવે છે કે રેફરન્સ ઓર્ડર ખામીયુક્ત છે. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે યોગ્ય સરકાર દ્વારા આ પ્રકૃતિનો સંયુક્ત સંદર્ભ કરી શકાતો નથી કારણ કે કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો અને અરજદારના કામદારોનો વિવાદ એકસાથે ન્યાયનિર્ણય માટે મોકલી શકાતો નથી કારણ કે બંને મુદ્દાઓ સંપૂર્ણપણે અલગ છે અને તે લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષના ન્યાયનિર્ણયને પૂર્વગ્રહયુક્ત બનાવશે.

૬.૧૧. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨- યુનિયન જીએમએસ કંપનીના કામદારોનું બિલકુલ પ્રતિનિધિત્વ કરતી નથી. આમ, સૌ પ્રથમ કંપનીના કામદારો તરફથી પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયનનું પ્રતિનિધિત્વ નક્કી કરવું પડશે. પરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે આઈ.ડી. અધિનિયમ ૧૯૪૭ ની કલમ ૧૦ અને ઔદ્યોગિક વિવાદ (ગુજરાત નિયમો, ૧૯૬૬) ના નિયમ ૩ સાથે વંચાણે લેતા, જેમાં ઔદ્યોગિક વિવાદના સંદર્ભ માટેની અરજી લર્નડ શ્રમ કોર્ટ અથવા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને કરવામાં આવે છે, જેની સાથે એક નિવેદન હોવું જોઈએ જેમાં અન્ય બાબતોની સાથે વિવાદનું સ્વરૂપ અને કારણ, કોઈપણ પક્ષ દ્વારા કરવામાં આવેલી કોઈપણ માંગણીઓ સામે સામેવાળા પક્ષ દ્વારા

વાંધો લેવામાં આવ્યો હોય, અસરગ્રસ્ત સાહસમાં રોકાયેલા કામદારોની કુલ સંખ્યા, વિવાદથી અસરગ્રસ્ત અથવા અસરગ્રસ્ત થવાની સંભાવના ધરાવતા કામદારોની સંખ્યાનો અંદાજ સામેલ હોય છે.

૬.૧૨. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે ન તો પ્રતિવાદી નં. ૨ કે ન તો પ્રતિવાદી નં. ૧ એ અરજદાર કંપનીના કામદારોના સમર્થનમાં રેકૉર્ડ પર આવી કોઈ અરજી મૂકી નથી. તે આધારે પણ, કંપનીના કામદારોના યુનિયન દ્વારા કરવામાં આવેલ સંયુક્ત સંદર્ભ ટકી શકે તેમ નથી. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયને રેફરન્સ કાર્યવાહી દરમિયાન એવી ધારણા પર વચગાળાની રાહત પણ માંગી છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે, જે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે કે કેમ તેની અગાઉથી ન્યાયનિર્ણય કર્યા વગર મંજૂર નથી. જો કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે કે કેમ તે પ્રશ્નનો જવાબ નકારાત્મક હોય, તો રેફરન્સ જ રદ કરવો પડશે.

૬.૧૩. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે વિવાદ નં. ૩ થી ૨૮ પણ લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ત્યાં સુધી મોકલી શકાય નહીં જ્યાં

સુધી કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ જાહેર ન થાય અને કામદારોને અરજદાર કંપનીના સીધા કર્મચારીઓ તરીકે જાહેર ન કરવામાં આવે, ત્યાં સુધી કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો તરફથી વેતન અને ભથ્થાં અંગેનો કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવી શકાતો નથી. વિવાદ નં. ૩ થી ૮ એ મૂળ વેતનમાં વધારો, ભથ્થાં વગેરે સાથે સંબંધિત છે અને અરજદાર કંપનીના કામદારોએ ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવ્યો છે તેમ કહી શકાય નહીં કારણ કે ઉપરોક્ત માંગણીઓ અરજદાર કંપનીના કામદારો તરફથી ઉઠાવવામાં આવી છે, જેઓ પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયન દ્વારા પ્રતિનિધિત્વ પામેલા નથી. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે કથિત વિવાદ આશંકાવાળા વિવાદના દાયરામાં પડ્યા આવતો નથી કારણ કે જે કામદારો વતી પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયને માંગણીઓ ઉઠાવી છે તેઓ દાવાની અરજ સાથે રજૂ કરાયેલી ૭૬૩ કામદારોની યાદી પરથી સ્પષ્ટ છે કે તેઓ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો છે અને તેથી અરજદાર અને જે કામદારો વતી માંગણીઓ ઉઠાવવામાં આવી છે તેમની વચ્ચે કોઈ માલિક-નોકરનો સંબંધ અસ્તિત્વમાં નથી અને તેથી તે આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૨(કે) હેઠળ વ્યાખ્યાયિત ઔદ્યોગિક વિવાદ બનશે નહીં.

૬.૧૪. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે અરજદારના કાયમી કામદારો માટે પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયન તેમનું બિલકુલ પ્રતિનિધિત્વ કરતી નથી અને હકીકતમાં અરજદારના કામદારો સંબંધિત કોઈ વિવાદ નથી. હકીકતમાં અરજદાર-કંપની સાથે તા. ૨૪/૦૭/૨૦૨૩ નું અગાઉથી અસ્તિત્વ ધરાવતું સમાધાન છે જે ૩૧/૧૨/૨૦૨૬ સુધી માન્ય છે અને વર્ક્સ કમિટી સાથે કલમ ૨(પી) અને ૧૮(૧) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે અને તે ક્યારેય સમાપ્ત કરવામાં આવ્યું નથી. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સુનાવણી દરમિયાન, પ્રતિવાદી નં. ૨ ના વકીલ દ્વારા સાત વ્યક્તિઓની યાદી પૂરી પાડવામાં આવી છે, જેઓ તેના સભ્ય અને અરજદાર કંપનીના કર્મચારી હોવાનો દાવો કરે છે. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે ૭૬૩ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો વતી માંગણી ઉઠાવવામાં આવી છે, જેની યાદી પાના નં. ૧૭૬ થી આગળ આપવામાં આવી છે, જેમાંથી તમામ પ્રતિવાદી કોન્ટ્રાક્ટરના કર્મચારીઓ છે, તેમાંથી કોઈ પણ અરજદાર કંપનીનો કર્મચારી નથી, સાત વ્યક્તિઓ યાદીમાં નામ આપવામાં આવ્યા નથી ઉપરાંત સાતમાંથી બે વ્યક્તિઓએ તારીખ ૨૪/૦૭/૨૦૨૩ ના સમાધાન પર સહી કરી છે અને સમાધાન પરની સહીને ધ્યાનમાં લીધા વગર તમામ સાતેય જણે સમાધાન

હેઠળના લાભો મેળવ્યા છે કારણ કે ૭૬૩ કામદારોમાંથી ૭૧૧ કામદારોએ કાં તો સીધા અથવા તેમના યુનિયન દ્વારા સમાધાનમાં પ્રવેશ કર્યો છે અને સ્વીકાર્યું છે કે તેઓ કોન્ટ્રાક્ટરોના કામદારો છે અને સમાધાનનો લાભ સ્વીકાર્યો છે. તે આધારે પણ, એવું કહી શકાય નહીં કે પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયનની અરજી પર આ સાત અથવા અરજદારના કોઈપણ કાયમી કામદારોના સંદર્ભમાં કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉભો થયો છે. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે અરજદારના કાયમી કામદારોના સંદર્ભમાં કોઈ ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉભો થયો નથી કારણ કે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવા માટે કારણનું સમર્થન કામદારોના નોંધપાત્ર અથવા substantial ભાગ દ્વારા હોવું જોઈએ અને સુનાવણી દરમિયાન પૂરી પાડવામાં આવેલ સાત કામદારોની યાદી નિવૃત્ત થઈ ગઈ છે અને કોઈપણ પ્રકારના વિવાદ વગર અરજદાર સાથે થયેલા સમાધાન કરારો હેઠળ ઉપલબ્ધ લાભો સ્વીકાર્યા છે.

૬.૧૫. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી યુનિયને રાજ્ય સરકાર સમક્ષ એ સ્થાપિત કર્યું નથી કે તેની દાવાની અરજીમાં સૂચિબદ્ધ તમામ ૭૬૩ કોન્ટ્રાક્ટરના કામદારો તેના સભ્યો છે અને એવું જણાવવાનો પ્રયાસ કર્યો છે કે કંપનીના

કાયમી કામદારોના વેતન સંબંધિત માંગણી સાત વ્યક્તિઓની કથિત સભ્યપદને કારણે અધિકૃત કરવામાં આવી હતી જેઓ ૭૬૩ નો ભાગ નથી, તે સ્પષ્ટપણે પછીથી વિચારેલો વિચાર છે અને કોઈપણ સંજોગોમાં યુનિયન દ્વારા અગાઉ દાવો કરવામાં આવ્યો ન હતો કે વિવાદ મોકલતી વખતે યોગ્ય સરકાર દ્વારા વિચારણા કરવામાં આવી ન હતી. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે જે કામદારના સંબંધમાં માલિક-નોકરનો સંબંધ ક્યારેય અસ્તિત્વમાં ન હતો તે માલિકો વચ્ચેના વિવાદનો વિષય બની શકે નહીં. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે સંદર્ભનો આદેશ સરકારના અભિપ્રાયના વ્યક્તિગત સંતોષ પર આધાર રાખે છે, જેને સંદર્ભના આદેશમાં ફેરફાર કરતી વખતે અધિકારક્ષેત્રમાં આ કોર્ટ દ્વારા બદલી શકાતો નથી. રેફરન્સ ઓર્ડર સરકારના વ્યક્તિગત સંતોષ પર આધારિત હોવાથી સરકાર સામે ફેરફાર માટે કોઈ સુધારણા રહેશે નહીં તેમાં કોઈપણ ફેરફાર કરવાનો અર્થ સરકારના અભિપ્રાયને બદલવાનો થશે, જે સ્વીકાર્ય નથી.

૬.૧૬. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે રેફરન્સની માન્યતા લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તપાસી શકાતી નથી કારણ કે રેફરન્સનો આદેશ પહેલેથી જ પૂર્વધારણા કરે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટો અને બોગસ

છે અને નિયમિત કામદારના સંબંધમાં વિવાદ કાયદેસર રીતે ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો કે કેમ તેની તપાસ કરી શકાતી નથી કારણ કે અરજદાર અને તેના કાયમી કામદારો વચ્ચે ઔદ્યોગિક વિવાદનું અસ્તિત્વ હોવાની પહેલેથી જ ખોટી ધારણા છે. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે રેફરન્સ ઓર્ડર યોગ્ય રીતે બતાવવામાં આવ્યો હતો તે સાબિત કરવા માટે પિટિશનમાં પ્રતિવાદી-યુનિયન દ્વારા વધારાની સામગ્રી પર રાખવામાં આવેલ આધાર અસંબંધિત છે અને આ કોર્ટ દ્વારા ગણી શકાય નહીં.

૬.૧૭. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી પ્રભાકર વિ. જોઈન્ટ ડિરેક્ટર સેરીકલ્ચર ડિપાર્ટમેન્ટ, ૨૦૧૫ (૧૫) એસસીસી ૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને રજૂઆત કરે છે કે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦(૧) હેઠળનો રેફરન્સ ઓર્ડર ન્યાયિક સમીક્ષા ને આધીન છે જો તે બતાવવામાં આવે કે યોગ્ય સરકાર સમક્ષ કોઈ સામગ્રી ન હતી અથવા તેણે તેની સમક્ષની સામગ્રી પર તેનું મન લાગુ કર્યું ન હતું અથવા અમુક મહત્વપૂર્ણ હકીકતોને ધ્યાનમાં લીધી ન હતી, જે ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. પરિષ્ક વકીલ શ્રી જોશી વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે સરકારનો અભિપ્રાય સંબંધિત હકીકતો પર રાખવો જોઈએ અને જો

પડકારવામાં આવે તો તેને કારણો દ્વારા સમર્થન આપવું પડશે. ૬૩ મૂન્સ ટેકનોલોજીસ લિમિટેડ (અગાઉ ફાઇનાન્શિયલ ટેકનોલોજીસ ઇન્ડિયા લિમિટેડ તરીકે ઓળખાતી) અને અન્ય વિ. ભારત સંઘ અને અન્ય, ૨૦૧૯ (૧૮) એસસીસી ૪૦૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે સરકારનો સંતોષ જોગવાઈમાં ઉલ્લેખિત પૂર્વશરત મુજબ કાયદામાં યોગ્ય રીતે સમજાયો હોવો જોઈએ અને સરકાર દ્વારા એકત્રિત કરવામાં આવેલી હકીકતો પર આધારિત હોવો જોઈએ જેથી દર્શાવી શકાય કે સરકારનો આદેશ આપવામાં આવે ત્યારે પૂર્વશરત અસ્તિત્વમાં છે. સરકાર દ્વારા અભિપ્રાયની રચના રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના સંદર્ભમાં મનની તીવ્ર અરજી પ્રતિબિંબિત કરવી જોઈએ. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે આ કેસની હકીકતોમાં વ્યક્તિગત સંતોષ રચવા માટે સરકાર સમક્ષ કોઈ સામગ્રી ન હતી, સરકારે કંપનીના કામદારો વતી પ્રતિનિધિત્વ વિશે યુનિયન પાસેથી પૂછપરછ કરી નથી. સરકાર દ્વારા તેનો અભિપ્રાય બનાવતી વખતે ઉપર જણાવ્યા મુજબ ઘણી હકીકતો ધ્યાનમાં લેવામાં આવી નથી અને તેથી રેફરન્સ ઓર્ડર ખામીયુક્ત છે અને પ્રશ્નાંકિત આદેશ રદ કરવાને પાત્ર છે. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી-યુનિયને બહુવિધ

રેફરન્સ દ્વારા સમાન માંગણીઓ ઉઠાવી છે. રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૪૬/૨૦૨૪ અને રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૫૦/૨૦૨૪ માં ઉઠાવવામાં આવેલી માંગણીઓ સમાન છે. તેથી, ઉપરોક્ત રેફરન્સ કેપ્શનવાળી અરજીઓ દ્વારા આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યા છે.

૬.૧૮. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એ કોન્ટ્રાક્ટરોના કર્મચારીઓ વતી સમાન માંગણીઓ ઉઠાવવા છતાં આ અન્ય રેફરન્સમાં કોન્ટ્રાક્ટરોને જોડ્યા નથી. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદ સાથે કામ કરવા માટે ટ્રિબ્યુનલનું અધિકારક્ષેત્ર આઈ.ડી. એક્ટની કલમ ૧૦ હેઠળ યોગ્ય સરકાર દ્વારા પાસ કરવામાં આવેલા રેફરન્સના આદેશમાંથી જ મેળવવામાં આવે છે. વરિષ્ઠ વકીલ શ્રી જોશી રજૂઆત કરે છે કે ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિમાં સંદર્ભનો પ્રશ્નાંકિત આદેશ ખામીયુક્ત છે અને તેથી તેને રદ અને બાતલ કરવા પાત્ર છે.

૭. રાજ્ય તરફથી ઉપસ્થિત રહેલા એજીપી કુ. સુરભી ભાટી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયને તા. ૧૮/૦૭/૨૦૨૩ ના રોજ સમાધાન અધિકારી સમક્ષ માંગણી પત્ર દાખલ કર્યું છે અને સમાધાન અધિકારીએ

આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(૨) હેઠળ વિવાદના સમાધાન માટે તા. ૦૮/૧૦/૨૦૨૩ ના રોજ પ્રાથમિક કાર્યવાહી શરૂ કરી છે. કંપની અને યુનિયન વચ્ચે યોજાયેલી બેઠક પછી પ્રતિવાદી નં. ૨ યુનિયને તા. ૧૧/૧૨/૨૦૨૩ ના રોજ સમાધાન અધિકારી સમક્ષ લેખિત સમર્થન સબમિટ કર્યું છે અને અરજદારે પણ તા. ૦૫/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ લેખિત સમર્થનનો જવાબ સબમિટ કર્યો છે. સમાધાન અધિકારીએ નાયબ શ્રમ કમિશનર, અમદાવાદ સમક્ષ કલમ ૧૨(૪) હેઠળ તેનો નિષ્ફળતા અહેવાલ સબમિટ કર્યો અને તેને તા. ૨૦/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ શ્રમ આયુક્ત, ગાંધીનગર ને વધુ મોકલી આપવામાં આવ્યો હતો. એજીપી કુ. સુરભી ભાટી રજૂઆત કરે છે કે શ્રમ આયુક્ત, ગાંધીનગર એ નિષ્ફળતા અહેવાલ ધ્યાનમાં લીધા પછી તા. ૨૦/૦૫/૨૦૨૪ ના રોજ આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦(૧) હેઠળ વિદ્વાન ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ વિવાદનો સંદર્ભ આપ્યો અને ત્યારબાદ, કલમ ૩૯ દ્વારા આપવામાં આવેલી સત્તાનો ઉપયોગ કરીને તા. ૧૮/૦૮/૨૦૨૧ ના સૂચના થી લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ સમાધાન અધિકારીના કેસ, કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૧૦૩/૨૦૨૩ નો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો. એજીપી જણાવે છે કે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨ હેઠળ કામ કરતી વખતે, પ્રતિવાદી નં. ૧ ન્યાયિક અથવા અર્ધ-ન્યાયિક રીતે કામ કરી રહ્યો નથી. એકવાર માંગણી પત્ર સમાધાન અધિકારી સમક્ષ સબમિટ થઈ જાય, પછી

આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨ મુજબ સમાધાન અધિકારીની ભૂમિકા એ છે કે બંને પક્ષોને સાંભળ્યા અને પક્ષો દ્વારા આપવામાં આવેલી લેખિત રજૂઆતો ધ્યાનમાં લીધા પછી, સમાધાન અધિકારી વિવાદના સમાધાન માટે પ્રયાસો કરશે. પક્ષકારો વચ્ચે કોઈ સમાધાન ન થાય તેવી સ્થિતિમાં, સમાધાન અધિકારી આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(જ) હેઠળ લર્નડ શ્રમ કોર્ટ સમક્ષ અહેવાલ સબમિટ કરશે.

૭.૧. એજીપી કુ. સુરભી ભાટી રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૨ એટલે કે ગુજરાત મજૂર સભાએ કોન્ટ્રાક્ટ ખોટો અને બોગસ હોવા તેમજ મૂળ વેતન અને નિશ્ચિત મોંઘવારી ભથ્થાં વગેરે વધારવા અંગેનું કરાર તા. ૧૮/૦૭/૨૦૨૩ ના રોજ માંગણી પત્ર દાખલ કરીને વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો. સમાધાન અધિકારીએ કામદારો અને કંપની સાથે બેઠક યોજી હતી અને નિષ્ફળતા અહેવાલ સબમિટ કરવા પર, લર્નડ શ્રમ આયુક્તે તા. ૨૦/૦૫/૨૦૨૫ ના રોજ આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦(૧) અને ૧૨(પ) હેઠળ રેફરન્સ બનાવ્યો છે.

૭.૨. ટેલ્કો કન્વોય ડ્રાઈવર્સ મજૂર સંઘ અને એનઆર વિરુદ્ધ બિહાર રાજ્ય અને અન્ય, એ.આઈ.આર. (૧૯૮૯) એસ.સી. ૧૫૬૫ ના કેસમાં આપવામાં આવેલા ચુકાદા પર આધાર રાખીને, એજીપી કુ.

ભાટી રજૂઆત કરે છે કે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦ યોગ્ય સરકારને લર્નડ શ્રમ કોર્ટ અથવા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ રેફરન્સ બનાવવા માટે સત્તા આપે છે અને ઉપરોક્ત કાર્ય કરતી વખતે, સરકાર વિવાદના ગુણદોષમાં ડૂબકી મારી શકતી નથી અને મુકદ્દમા ના નિર્ધારણનું કામ પોતાના પર લઈ શકતી નથી, જે ચોક્કસપણે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાની મર્યાદા બહાર હશે. એજુપી કુ. સુરભી ભાટી જણાવે છે કે વહીવટી સત્તાનો ઉપયોગ કરીને, સરકારી સત્તાવાળા દ્વારા લર્નડ ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ મોકલવામાં કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી. તેથી, કોઈ દખલની જરૂર નથી અને અરજી ફગાવી દેવાની જરૂર છે.

૮. પ્રતિવાદી નં. ૨ તરફથી હાજર રહેલા વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે પ્રતિવાદી નં. ૧ એ યોગ્ય સરકારના વ્યક્તિગત સંતોષને ધ્યાનમાં રાખીને આઈ.ડી. અધિનિયમ ની જોગવાઈ સાથે સુસંગત રીતે યોગ્ય મન લગાવીને તા. ૧૮/૦૫/૨૦૨૪ ના રોજ આદેશ પસાર કર્યો છે અને બંધારણની આર્ટિકલ ૨૨૬ હેઠળની સત્તાઓનો ઉપયોગ કરીને હાઈકોર્ટ રિટ અધિકારક્ષેત્રમાં તથ્યાત્મક વિવાદની તપાસ કરી શકે નહીં. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે લર્નડ સમાધાન અધિકારીએ, પક્ષકારો

દ્વારા સમાધાન પર પહોંચવામાં નિષ્ફળતા રેકૉર્ડ કર્યા પછી, આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(પ) હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરીને વ્યક્તિગત સંતોષ અને સમાધાન અધિકારી સમક્ષ સમાધાનના સમયે ઉત્પન્ન થયેલી સામગ્રીના આધારે વિવાદને સંદર્ભિત કર્યો છે. આમ, વ્યક્તિગત સંતોષ પછી સમાધાન અધિકારી સમક્ષ ઉત્પન્ન થયેલી સામગ્રીની તપાસ મન લગાવ્યા વગર ગેરકાયદેસર ગણી શકાય નહીં.

૮.૧. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે રેફરન્સના આદેશો આઈ.ડી. અધિનિયમ ની જોગવાઈ અનુસાર પસાર કરવામાં આવે છે અને તમામ રેફરન્સમાં વિવાદિત તથ્યનો પ્રશ્ન સામેલ હોય છે જે યોગ્ય તબક્કે યોગ્ય સત્તાવાળા દ્વારા યોગ્ય પુરાવા લઈને નક્કી કરી શકાય છે. રેકૉર્ડ પર કોઈપણ સામગ્રી વિના રેફરન્સના આદેશને પડકારવો એ વાસ્તવિક અધિકારક્ષેત્રનો કુલ દુરુપયોગ સિવાય બીજું કંઈ નથી.

૮.૨. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૧૦૩/૨૦૨૩ માં, પ્રતિવાદી દ્વારા એક ચોક્કસ માંગણી ઉઠાવવામાં આવી હતી, જે યોગ્ય સરકાર દ્વારા ધ્યાનમાં લેવામાં આવી હતી અને આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૨૬ હેઠળ

વ્યાખ્યાયિત વિશિષ્ટ વિવાદ અસ્તિત્વમાં હતો અને કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૧૦૩/૨૦૨૩ માં માંગ નં. ૨ માં રેફરન્સમાં આવા વિવાદનો સંદર્ભ આપવામાં આવ્યો હતો જેમાં ખોટી અને બોગસ કાગળ પરની ગોઠવણ સિસ્ટમ છે, જે કામદારો મુખ્ય માલિકના સતત કામમાં છે તેમને કોન્ટ્રાક્ટના કર્મચારીઓ તરીકે બતાવવામાં આવ્યા છે, કરાર શરૂઆતથી જ શૂન્ય છે અને આવા કામદારોને મુખ્ય માલિકના સીધા અને નિયમિત કર્મચારી તરીકે ગણવામાં આવે છે. ઉપરોક્ત માંગણી માટે લર્નડ ઓધોગિક કોર્ટ દ્વારા ન્યાયનિર્ણય જરૂરી છે અને તેથી આ કોર્ટ એ હકીકતની તપાસ કરી શકતી નથી કે પ્રતિવાદી આવી માંગણી ઉઠાવવામાં સક્ષમ છે કે નહીં. ચોક્કસ માંગણીઓ જેના સામે ઉઠાવવામાં આવી છે તે જરૂરી પક્ષ હોવાને કારણે અરજદાર કંપનીને રેફરન્સમાં પક્ષકાર તરીકે જોડવામાં આવી છે.

૮.૩. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે અગાઉના સમાધાનો ૧૯૪૭ ના અધિનિયમની જોગવાઈઓ સાથે સુસંગત નથી, ઉપરોક્ત સમાધાનની ન્યાયીપણું અને નિષ્પક્ષતા સક્ષમ કોર્ટ દ્વારા ક્યારેય તપાસવામાં આવી નથી, જ્યારે અગાઉ સમાન માંગણીઓ ઉઠાવવામાં આવી હતી અને અગાઉની કાર્યવાહીમાં અરજદાર

કંપની દ્વારા ક્યારેય આવા વાંધાઓ લેવામાં આવ્યા ન હતા, છતાં અરજદાર કંપની પણ ઉપરોક્ત સમાધાનના હસ્તાક્ષરકર્તાઓમાંથી એક હતી. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે સમાધાનની કાયદેસરતા અને માન્યતાનો પ્રશ્ન સંબંધિત સમયે યોગ્ય સરકાર સમક્ષ ઉઠાવી શકાતો હતો. માંગ નં. ૧ કાયમી કર્મચારીઓ સાથે સમાન લાભો માંગે છે, જ્યારે માંગ નં. ૨ અરજદાર કંપની સાથે સીધી રોજગારીની ઘોષણા માંગે છે અને માંગ નં. ૩ થી ૨૬ તેમની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લીધા વગર તમામ કર્મચારીઓ માટે છે. કાયદા અનુસાર અમુક માંગણીઓ ઉઠાવવાના યુનિયનના અધિકારને આત્મ-વિરોધાભાસી કહી શકાય નહીં કારણ કે માંગ નં. ૩ થી ૨૬ માં ઉઠાવવામાં આવેલી વિવિધ માંગણીઓ તમામ કર્મચારીઓ માટે છે અને માત્ર ખોટી અને બોગસ કાગળ પરની ગોઠવણ સિસ્ટમ દ્વારા અરજદાર કંપની દ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવેલા કર્મચારીઓ માટે જ નથી. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ લેબર (રેગ્યુલેશન એન્ડ અબોલિશન) એક્ટ, ૧૯૭૦ અમુક સંસ્થાઓમાં કોન્ટ્રાક્ટ મજૂરોના રોજગારને નિયંત્રિત કરવા અને અમુક સંજોગોમાં તેની નાબૂદી પ્રદાન કરવા માટે ઘડવામાં આવ્યો છે. કોન્ટ્રાક્ટ સિસ્ટમ દ્વારા સતત, નિયમિત, કાયમી અને બારમાસી પ્રકૃતિના કામના હેતુ માટે કોઈપણ કામદારોને રોકવામાં

આવનાર નથી અને આવી સિસ્ટમનું સર્જન અને આવા કોન્ટ્રાક્ટર દ્વારા આવા કર્મચારીઓને રોકવા, જેઓ વાસ્તવમાં અરજદાર કંપની માટે કામ કરી રહ્યા છે તે માત્ર આંખ આડા કાન સમાન છે અને તેથી આવી ઘટનાઓની તપાસ પુરાવા લીધા પછી સક્ષમ કોર્ટ દ્વારા કરવાની રહેશે અને આઈ.ડી. અધિનિયમ હેઠળ લર્નડ ઔદ્યોગિક કોર્ટ તેના ન્યાયનિર્ણય પછી અધિકારો અને વિવાદ સ્પષ્ટ કરવા માટે હકદાર છે.

૮.૪. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે અરજદાર કોન્ટ્રાક્ટરો અને યુનિયન વચ્ચેના આવા તમામ સમાધાનોના હસ્તાક્ષરકર્તા છે અને તેથી મુખ્ય માલિક સામે કોઈ વિવાદ ઉભો કરી શકાતો નથી તે દાવો સંપૂર્ણપણે અસત્ય છે અને અરજદાર કંપનીને આવા બચાવને ઉઠાવવાની મંજૂરી આપી શકાતી નથી, જે કંપનીની કાર્યવાહી દ્વારા માફ કરવામાં આવ્યો છે. અગાઉ સમાન માંગણીઓ સાથેનો રેક્રુટ્સ આદેશ કંપનીના તમામ કર્મચારીઓ માટે ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો અને જેમાં કંપનીએ અન્ય શ્રમ કોન્ટ્રાક્ટરો અને કામદારો સાથે મળીને સમાધાન કર્યું હતું અને તેઓએ ૨૮/૦૨/૨૦૨૦ ના રોજ એક્ટિવિટી ૩ નીચે એક પર્સીસ પણ દાખલ કરી હતી. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, સમાધાનની ન્યાયીપણું અને

નિષ્પક્ષતા લર્નડ ઓધોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તપાસવામાં આવી ન હતી અને એક્ઝિબિટ ૭ ની નીચે દાખલ કરેલ પર્સીસને ધ્યાનમાં રાખીને રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૯/૨૦૨૦ ને પાછા ખેંચવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૮.૫. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે કંપનીએ તેના તારીખ ૧૦/૦૪/૨૦૨૩ ના પત્ર દ્વારા આ વાત સારી રીતે જાણીતી હતી કે યુનિયન કંપનીના કાયમી કર્મચારીઓ માટે પણ માંગણી ઉઠાવી રહી છે. એવું કહીને નવો મુદ્દો ઊભો કરવો કે વેતન પુનરાવલોકનની માંગણીઓ કોન્ટ્રાક્ટરોના કથિત કર્મચારીઓ માટે ઉઠાવવામાં આવી હતી, જેઓ નિયમિતકરણની માંગ કરી રહ્યા છે, તે દાનત વગરની અને તોફાની રજૂઆતો છે.

૮.૬. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે, વચગાળાની અરજીમાં દરેક પક્ષકાર અને તેમના સરનામાઓ તથા અરજી માં નામો આપવા જરૂરી નથી અને વચગાળાની અરજીમાં આવી સ્વીકાર્ય ફોર્મેટિંગના આધારે એવું કહી શકાય નહીં કે રેફરન્સના બાકીના પક્ષકારો અરજીમાં નથી અને રાહતો માત્ર પ્રસ્તુત અરજદાર સામે જ માંગવામાં આવી છે. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ વધુમાં રજૂઆત કરે

છે કે, માંગ નં. ૧ થી ૨ તેમજ માંગ નં. ૩ થી ૨૬ એ કામદારોના જુદા જુદા વર્ગ માટે છે, જેઓ મુખ્ય માલિક દ્વારા ખોટી અને બોગસ કાગળ પરની ગોઠવણ સિસ્ટમ દ્વારા રોકવામાં આવ્યા છે. માંગ નં. ૧ અને ૨ માં સફળ થવાથી માંગ નં. ૩ થી ૨૬ ના લાભો મેળવવા માટેના હકદાર બનશે અને કંપનીના કાયમી કર્મચારીઓ છે તેવા અન્ય કર્મચારીઓ પણ માંગ નં. ૩ થી ૨૬ ના લાભો મેળવશે. તેથી, આ માંગણીઓ સ્વ-વિરોધાભાસી છે તે રજૂઆત અતાર્કિક રજૂઆત છે.

૮.૭. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ વધુમાં રજૂઆત કરે છે કે, મુખ્ય માલિક દ્વારા રોકાયેલ કોન્ટ્રાક્ટરનો કર્મચારી અને કરારની ગોઠવણ ખોટી અને બોગસ છે કે કેમ તેની તપાસ લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા કરવાની છે અને મામલો સંદર્ભિત કરતી વખતે યોગ્ય સરકાર દ્વારા તે નક્કી કરી શકાતું નથી અને સ્થાનિક કમિશનર દ્વારા આવા વિવાદ અને આક્ષેપને નકારી શકાય નહીં. વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ રજૂઆત કરે છે કે, જેમ કે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે, તે ન્યાયનિર્ણયના હેતુ માટે સંદર્ભિત કરવામાં આવ્યો હતો અને તેથી આ કોર્ટ એ તથ્યાત્મક વિવાદની તપાસ કરી શકતી નથી કે કોન્ટ્રાક્ટરની રોજગારી ખોટી, બોગસ અને કાગળ પરની ગોઠવણ સિસ્ટમ છે કે નહીં.

૮.૮. આ વાત રજૂ કરીને, વકીલ શ્રી અમરેશ પટેલ લર્નડ કમિશનર દ્વારા લર્નડ ટ્રિબ્યુનલને વિવાદ સંદર્ભિત કરવામાં કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી તેમ જણાવીને અરજી ફગાવી દેવા પર ભાર મૂક્યો છે.

૯. સંબંધિત પક્ષકારોના વકીલો દ્વારા કરવામાં આવેલી દલીલો અને મૂકવામાં આવેલી સામગ્રી પર વિચારણા કર્યા પછી, એ સ્પષ્ટ થાય છે કે ગાંધીનગરના કેટલાક પ્લાન્ટોમાં, જેમાં સેક્ટર ૨૮ માં સ્થિત પ્લાન્ટનો પણ સમાવેશ થાય છે, કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોએ સમાધાન અધિકારી સમક્ષ વિવાદ ઉઠાવ્યો હતો. અરજદાર કંપનીએ અરજીમાં જણાવ્યા મુજબ પ્રતિવાદી કોન્ટ્રાક્ટર સહિત વિવિધ કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા ૧૦૦૦ કરતા વધુ કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓને કામે રાખ્યા છે. અગાઉ પણ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોના વેતન, ભથ્થાં અને અન્ય લાભો અંગેનો વિવાદ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો જેમાં સંબંધિત યુનિયન દ્વારા સમય સમય પર કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો સાથે નીચે મુજબના લાંબા ગાળાના સમાધાનો થયા હતા:

(એ) તા. ૧૧/૦૫/૨૦૧૭ નું સમાધાન, આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૨(૩) હેઠળ એજીએમએસ મારફતે ઔદ્યોગિક વિવાદ

કેસ નં. ૯૨/૨૦૧૬ માં ૦૧/૦૪/૨૦૧૬ થી ૩૧/૦૩/૨૦૧૯ ના સમયગાળા માટે સમાધાનની કાર્યવાહી દરમિયાન થયું હતું;

(બી) રેકૉર્ડ્સ નં. ૯/૨૦૨૦ માં ૦૧/૦૪/૨૦૧૯ થી ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ ના સમયગાળા માટે એજીએમએસ મારફતે કોન્ટ્રાક્ટરો સાથે તા. ૨૮/૦૨/૨૦૨૦ નું સમાધાન જેમાં કલમ (૩૬) મુજબ બંને પક્ષકારો એટલે કે યુનિયનના પ્રતિનિધિ અને પ્રથમ પક્ષ એટલે કે કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા સ્વીકારવામાં આવ્યું હતું કે તમામ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારો કોન્ટ્રાક્ટર નં. ૨ થી ૧૯ ના કર્મચારીઓ છે અને તેઓને ક્યારેય પ્રથમ પક્ષ એટલે કે કલ્પતરૂ પાવર ટ્રાન્સમિશન લિમિટેડ એટલે કે હાલના અરજદાર દ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા ન હતા કે ન તો અરજદાર કંપનીના સીધા કર્મચારી તરીકે કામ કર્યું હતું. તે જ કલમમાં એ પણ સ્પષ્ટ કરવામાં આવ્યું હતું કે અરજદાર કંપનીને બિનજરૂરી રીતે જોડવામાં આવી છે અને હાલની અરજદાર-કંપની સામે કોઈ રાહત કે માંગણી ઉઠાવવામાં આવી નથી;

(સી) આઈ.ડી.સી. કેસ નં. ૩૯૯/૨૦૧૯ માં તા. ૨૯/૦૫/૨૦૨૦ ના રોજ આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ

૧૨(૩) અને ૨(પી) હેઠળ ૦૧/૦૪/૨૦૧૯ થી ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ ના સમયગાળા માટે જીએસએસએસ મારફતે કોન્ટ્રાક્ટરો સાથે સમાન સમાધાન થયું હતું જેમાં પણ કલમ (૩૬) માં એ વાત પર સહમતિ થઈ હતી કે તમામ કર્મચારીઓ કોન્ટ્રાક્ટર નં. ૨ થી ૧૫ ના કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ છે અને ક્યારેય અરજદાર કંપની દ્વારા નિયુક્ત કરવામાં આવ્યા નથી અને અરજદાર કંપનીને ઉપરોક્ત રેકર્ડ્સમાં ખોટી રીતે જોડવામાં આવી હતી. યુનિયનના પ્રતિનિધીએ સપ્લીમેન્ટ (એ) પર સહી કરી છે જે અરજીના પાના નં. ૧૦૦ પર જોડવામાં આવી છે;

(ડી) આગામી સમાધાન કોન્ટ્રાક્ટરો અને યુનિયન એટલે કે એજીએમએસ વચ્ચે તા. ૧૨/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ ૦૧/૦૩/૨૦૨૩ થી ૩૧/૦૩/૨૦૨૭ ના સમયગાળા માટે થયું હતું જેમાં પણ અગાઉના સમાધાનમાં ઉલ્લેખિત કલમ કલમ નં. ૩૭ તરીકે ટાંકવામાં આવી છે. અરજદારે પણ સદરહુ સમાધાનમાં પુષ્ટિ કરનાર પક્ષકાર તરીકે સહી કરી છે, અને યુનિયનના પ્રતિનિધીઓ તરીકે સહી કરનારાઓના નામ પૂરક (એ) ના પાના ૧૧૯ પર દર્શાવવામાં આવ્યા છે.

૯.૧. ત્યારબાદ, માંગણી પત્ર સાથે જોડાયેલી યાદીમાં દર્શાવેલા કામદારો ઓગસ્ટ ૨૦૨૧ માં વર્તમાન યુનિયન સાથે જોડાયા અને વિવાદ ઉઠાવ્યો જે નિયમિત કર્મચારીઓ સાથે સમાન સારવારની માંગણી અને ૧૨% ના દરે એરિયર્સ સાથે નિયમિત વેતન ચૂકવવાની માંગ સાથે IDC કેસ નં. ૧૫૭/૨૦૨૧ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો. સમાધાન અધિકારીએ તારીખ ૧૮/૦૬/૨૦૨૨ ના આદેશ દ્વારા આ માંગણી એ આધારે ફગાવી દીધી હતી કે અગાઉ કોન્ટ્રાક્ટરો અને એજીએમએસ તથા જીએસએસએસ યુનિયન વચ્ચે થયેલું સમાધાન ૩૧/૦૩/૨૦૨૩ સુધી અમલમાં છે અને કોઈપણ યુનિયને આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૯(૨) હેઠળ નોટિસ જારી કરી નથી તેથી નવા યુનિયન સાથે કોઈ સમાધાન કાર્યવાહી શરૂ કરી શકાતી નથી.

૯.૨. વધુમાં નોંધવામાં આવે છે કે, ઉક્ત સમાધાન 'આઈ.ડી. એક્ટ' ની કલમ ૧૨(૩) અને કલમ ૨(પી) હેઠળ નોંધાયેલ હોવાથી, તે વર્તમાન યુનિયન સહિતના તમામ યુનિયનો માટે બંધનકર્તા છે.

૯.૩. રેફરન્સ નકારવા પર, વર્તમાન પ્રતિવાદી એટલે કે જીએમએસ એ કોન્ટ્રાક્ટ ખોટો અને કાગળ પરની ગોઠવણ હોવા અંગે તેમજ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોના મૂળ વેતનમાં વધારો અને નિશ્ચિત મોંઘવારી ભથ્થું, ચલિત મોંઘવારી ભથ્થું, કન્વિનિયન્સ ભથ્થું, ધોબી ભથ્થું, શિફ્ટ ભથ્થું, હાજરી ભથ્થું, શિક્ષણ ભથ્થું વગેરે જેવા વિવિધ ભથ્થાઓ અંગે તા. ૧૫/૦૩/૨૦૨૩ ના રોજ નોટિસ જારી કરીને માંગણી ઉઠાવી હતી. ઉપરોક્ત નોટિસમાં એવું નોંધવામાં આવ્યું છે કે અગાઉનું સમાધાન આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૯(૬) હેઠળ સમાપ્ત કરવામાં આવ્યું છે અને તેથી બે મહિનાની નોટિસ જારી કરીને તા. ૦૧/૦૪/૨૦૨૪ થી લાગુ પડે તેવી દાવો કરવામાં આવ્યો હતો. તા. ૦૮/૦૯/૨૦૨૩ ના રોજ સભ્યપદની ચકાસણી સૂચવે છે કે પ્રતિવાદી-યુનિયનમાં ૭૪૩ સભ્યો છે. ઉપરોક્ત માંગણીઓ સમાધાનની કાર્યવાહીમાં લેવામાં આવી હતી, જે લર્નડ સહાયક શ્રમ આયુક્ત સમક્ષ કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૧૦૩/૨૦૨૩ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી.

૯.૪. અરજદાર-કંપનીએ તા. ૦૫/૦૨/૨૦૨૪ ના રોજ તેનો જવાબ સબમિટ કર્યો હતો જેમાં માલિક-નોકરના સંબંધોનો સ્પષ્ટ ઇનકાર કરવામાં આવ્યો હતો અને રજૂઆત કરવામાં આવી હતી કે

માંગણીઓ ઉઠાવનાર કામદારો કોન્ટ્રાક્ટરોના કર્મચારીઓ છે અને આ કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોને કામે રાખવાના હેતુ માટે કોન્ટ્રાક્ટરોને માન્ય લાયસન્સ જારી કરવામાં આવ્યા છે. એવું રજૂ કરવામાં આવ્યું છે કે કોન્ટ્રાક્ટરો સ્વતંત્ર ઓળખ ધરાવે છે, અલગ પીએફ અને ઈએસઆઈ નોંધણી, જીએસટી નોંધણી ધરાવે છે અને પીએફ તથા ઈએસઆઈ સત્તાવાળા પાસે ફાળો જમા કરાવે છે. પ્રશ્નાંકિત માંગણીમાં સમાધાન પહેલાની બેઠકો તા. ૨૯/૦૧/૨૦૨૪, ૧૫/૦૨/૨૦૨૪ અને ૧૨/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ યોજાઈ હતી.

૯.૫. રેકૉર્ડ પરથી વધુમાં બહાર આવે છે કે એજીએમએસ નામના યુનિયને પણ યુનિયન સાથે સંકળાયેલા કોન્ટ્રાક્ટ કામદારોના મૂળ વેતન અને ભથ્થામાં પુનરાવલોકનની માંગણી ઉઠાવી હતી જેને કન્સિલિયેશન કેસ નંબર ૮૩/૨૦૨૩ તરીકે સમાધાન માટે મોકલવામાં આવ્યો હતો અને સમાધાન અધિકારી દ્વારા નિષ્ફળતા અહેવાલ સબમિટ કર્યા પછી, માંગણીઓ ન્યાયનિર્ણય માટે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, કાલોલ/મહેસાણાને મોકલવામાં આવી હતી જે રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૨૦/૨૦૨૪ તરીકે નોંધવામાં આવી હતી. ત્યારબાદ, એજીએમએસ યુનિયન અને પ્રતિવાદી નં. ૩ થી ૯ વચ્ચે સમાધાન સધાયા પછી, લર્નડ શ્રમ કોર્ટ દ્વારા તા.

૦૧/૦૪/૨૦૨૪ ના રોજ રેકૉર્ડ્સ પાછો ખેંચવાની મંજૂરી આપવામાં આવી હતી.

૯.૬. યુનિયનના સભ્ય હોવાનું જણાવાતા ૭૬૩ કર્મચારીઓની યાદી, જે પાના નં. ૧૭૬ પર જોડવામાં આવી છે, તે કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ હોવાનું જણાય છે. જો કે, માંગ નં. ૧ અને ૨ જે ઉઠાવવામાં આવી છે, તે કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ સંબંધિત છે અને માંગ નં. ૩ થી ૨૮ તેમની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લીધા વગર તમામ કર્મચારીઓ માટે ઉઠાવવામાં આવી છે. અરજદારે તા. ૧૦/૦૪/૨૦૨૩ ના પત્ર દ્વારા યુનિયનને જાણ કરી હતી કે નિયમિત કર્મચારીઓ માટે, જેઓ યુનિયનના સભ્યો નથી, પ્રતિવાદી-યુનિયન પાસે માંગણી ઉઠાવવાનો કોઈ અધિકાર નથી. તા. ૧૨/૦૩/૨૦૨૪ ના રોજ લર્નડ સમાધાન અધિકારી દ્વારા ડેપ્યુટી લેબર કમિશનર, અમદાવાદને નિષ્ફળતા અહેવાલ સબમિટ કરવામાં આવ્યો છે અને પાના નં. ૨૭૫ પર નિષ્ફળતા અહેવાલ સાથે જોડાયેલ પરિશિષ્ટ 'યુ' સૂચવે છે કે વિવાદ યુનિયનના ૭૪૩ સભ્યો દ્વારા ઉઠાવવામાં આવ્યો છે, જેઓ કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ છે.

૯.૭. લર્નડ લેબર કમિશનરે તા. ૧૮/૦૫/૨૦૨૪ ના આદેશ દ્વારા યુનિયન દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલી તમામ માંગણીઓ સાથેનો ઉપરોક્ત વિવાદ લર્નડ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, અમદાવાદ (કાલોલ) ને મોકલ્યો, જે રેફરન્સ (આઈટી) નં. ૪૬/૨૦૨૪ તરીકે નોંધવામાં આવ્યો હતો અને તે આ કોર્ટ સમક્ષ પડકારવામાં આવ્યો છે. ન્યાયનિર્ણય માટે સંદર્ભિત કરવામાં આવેલી માંગણી નીચે મુજબ છે:

"(૧) શું સમાનતાના આધારે, કંપનીમાં કાયમી કામદારોને પૂરા પાડવામાં આવતા મૂળ પગાર અને અન્ય તમામ ભથ્થાં અને લાભો, તારીખ ૦૧/૦૪/૨૦૨૩ ની અસરથી કંપની દ્વારા કાગળ પર કૃત્રિમ કરાર બનાવવામાં આવ્યો છે તે કામગીરીમાં રોકાયેલા તમામ કામદારોને એરિયર્સ સહિત ચૂકવવાપાત્ર છે?

(૨) કંપનીમાં કામ કરતા તમામ કામદારો કે જેના માટે કાગળ પર કૃત્રિમ, નકલી અને ભ્રામક કરાર પ્રણાલી બનાવવામાં આવી છે તે શરૂઆતથી ગેરકાયદેસર અને શૂન્ય છે અને તમામ કામદારોને કંપનીના સીધા અને કાયમી કામદારો ગણીને, આ કામદારોના પદ, કામગીરી અને કુશળતાને ધ્યાનમાં રાખીને, શું કંપનીએ કાયમી કામદારોને ચૂકવવામાં આવતા તમામ પગાર,

ભથ્થાં, લાભો અને સુવિધાઓ એરિયર્સની રકમ પર ૧૨% વ્યાજ સાથે ચૂકવવા જોઈએ?

(૩) મૂળ પગાર: કંપનીમાં વિવિધ સ્તરો પર હાલમાં કામ કરતા કર્મચારીઓના વર્તમાન મૂળ પગારમાં ૧-૪-૨૩ થી દર વર્ષે રૂ. ૭૫૦૦/- નો વધારો કરવો જોઈએ અને રોજગારીના વર્ષ અનુસાર દર વર્ષે નીચે મુજબના વધારા આપવા જોઈએ અને શું તે રકમ મૂળ પગાર, પીએફ, ગ્રેયુઇટી અને અન્ય લાભોમાં સામેલ કરવી જોઈએ?

(૪) મોંઘવારી ભથ્થું, (૫) મકાન ભાડું, (૬) કન્વિનિયન્સ ભથ્થું, (૭) આરોગ્ય સુવિધાઓની જોગવાઈ, (૮) ધોબી ભથ્થું, (૯) શિક્ષક ભથ્થું, (૧૦) હાજરી ભથ્થું, (૧૧) શિક્ષણ ભથ્થું, (૧૨) રજા મુસાફરી ભથ્થું, (૧૩) રજાઓ, (૧૪) બોનસ, (૧૫) વચગાળાની રાહતની જોગવાઈ, (૧૬) સુવિધાઓ, (૧૭) મુસાફરી, (૧૮) લાંબી સેવા પુરસ્કાર, (૧૯) ડ્યુટી દરમિયાન ઈજા માટે વળતરની ચુકવણી, (૨૦) બઢતી, (૨૧) યુનિફોર્મ, (૨૨) લોન અને વિવિધ સુવિધાઓ, (૨૩) કંપનીમાં કામ કરતા કામદારોને વિવિધ સેવા રેકૉર્ડની જોગવાઈ, (૨૪) તબીબી તપાસ, (૨૫) નિવૃત્તિ વય મર્યાદા, (૨૬) યુનિયનને માન્યતા, (૨૭)

કાયમીકરણ, (૨૮) કામદારોની નોકરીઓને કમિક ગણવાનો મુદ્દો."

૯.૮. રેકૉર્ડ્સ (આઈટી) નં. ૮૩/૨૦૨૩ ની માંગણીઓ, જે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૧૪૨૯૧/૨૦૨૪ માં સંદર્ભિત છે, તે નીચે મુજબ છે:

"(૧) આ સંસ્થામાં કામ કરતા કામદારો કંપનીમાં તેમના પ્રથમ પ્રવેશની તારીખથી કંપનીના કામદારો તરીકે કામ કરી રહ્યા છે. પરંતુ કંપનીએ કાગળ પર બોગસ અને કૃત્રિમ કરાર પ્રણાલી બનાવી છે અને કંપનીએ આ કામદારોને કાયમી કર્મચારીઓ સમકક્ષ વેતન ધોરણ તેમજ વરિષ્ઠતા મુજબ અન્ય ભથ્થાં, પીએફ, સીએલ, એસએલ, પીએલ, બોનસ અને અન્ય લાભો આપ્યા નથી. કંપનીએ કંપનીની જરૂરિયાત મુજબ અને કંપની દ્વારા નક્કી કરાયેલી વ્યક્તિઓને કાગળ પર બોગસ કોન્ટ્રાક્ટર તરીકે બનાવવા માટે કંપનીમાં તેમના પ્રથમ પ્રવેશની તારીખથી કોન્ટ્રાક્ટર પક્ષોના નામ બદલ્યા છે. પરંતુ કામદારો પ્રવેશની તેમની પ્રથમ તારીખથી કંપનીમાં કામદારો તરીકે કામ કરી રહ્યા છે. તેથી, કંપનીમાં કામ કરતા કાયમી કર્મચારીઓને લાગુ

પડતી સેવા શરતોની શરતો મુજબ, શું આ તમામ કામદારોને સમાન વેતન ધોરણ, ભથ્થાં, બઢતી, સીએલ, એસએલ, પીએલ, બોનસ વગેરે લાભો ચૂકવી શકાય અને શું સેવાના અન્ય તમામ હેતુઓ માટે તેમની સેવાને સતત રોજગારી તરીકે ગણી શકાય અને ભવિષ્યમાં વિવિધ શ્રમ કાયદાઓમાંથી ઉદ્ભવતા તમામ લાભો તેમને ૧૨% વ્યાજ સાથે ચૂકવવામાં આવે કે કેમ?"

૧૦. રેફરન્સનો આદેશ જે આધારે પડકારવામાં આવ્યો છે તે એ છે કે વિવાદ નં. ૩ થી ૨૮ એ અરજદાર-કંપનીના કામદારના મૂળ વેતન, ભથ્થાં વગેરેમાં વધારા સાથે સંબંધિત છે અને પ્રતિવાદી નં. ૨-યુનિયન અરજદાર-કંપનીના કામદારનું પ્રતિનિધિત્વ કરતી નથી તેથી નિયમિત કર્મચારીઓ સાથે સંબંધિત વિવાદ ઉઠાવવા માટે યુનિયન પાસે કોઈ અધિકાર નથી.

૧૦.૧. આ કોર્ટ સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા મેનેજર, હોટેલ ઇમ્પીરીયલ, ન્યુ દિલ્હી વિરુદ્ધ ચીફ કમિશનર, દિલ્હી અને અન્ય, એ.આઈ.આર. (૧૯૫૯) એસ.સી. ૧૨૧૪ ના કેસમાં આપેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ આપે છે જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાજ્યું હતું કે રેફરન્સનો આદેશ ખરાબ

નથી કારણ કે તે સ્પષ્ટ કરતું નથી કે હોટેલમાં કામ કરતી ત્રીસ અલગ અલગ કેટેગરીના ૪૮૦ કામદારોમાંથી કેટલા કામદારો વિવાદમાં સામેલ હતા. એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૦ ના હેતુ માટે જ્યાં વિવાદ સામાન્ય પ્રકૃતિનો હતો જે કામદારોના જૂથની રોજગારીની શરતો અથવા મજૂરીની સ્થિતિ સાથે સંબંધિત છે, તેમાં વિવાદ માટે જવાબદાર હોઈ શકે તેવા ચોક્કસ કામદારોના નામનો ઉલ્લેખ કરવો જરૂરી નથી. માત્ર જ્યાં વિવાદ યુનિયન દ્વારા રજૂ કરાયેલા ચોક્કસ કામદારોની બરતરફી વગેરેનો સંદર્ભ આપે છે ત્યાં સંબંધિત કામદારોના નામનો ઉલ્લેખ કરવો ઇચ્છનીય છે.

૧૦.૨. બીજો આધાર જેના પર રેફરન્સની શરતો ખામીયુક્ત હોવાનો દાવો કરવામાં આવે છે તે અરજદાર અને અરજદારના કાયમી કામદારો સાથેનું તારીખ ૨૭/૦૪/૨૦૨૩ નું સમાધાન છે જે ૩૧/૧૨/૨૦૨૬ સુધી માન્ય છે જે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૨(પી) અને ૧૮(૧) હેઠળ દાખલ કરવામાં આવ્યું છે અને જેને અરજદાર યુનિયન દ્વારા ક્યારેય સમાપ્ત કરવાનો પ્રયાસ કરવામાં આવ્યો ન હતો.

૧૦.૩. આ કોર્ટે તમિલનાડુ ટર્મિનેટેડ ફૂલ ટાઈમ ટેમ્પરરી એલ.આઈ.સી.

એમ્પ્લોઈઝ વિરુદ્ધ લાઈફ ઈન્શ્યોરન્સ કોર્પોરેશન ઓફ ઈન્ડિયા અને અન્ય, ૨૦૧૫(૯) એસ.સી.સી ૬૨ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે જો કેટલાક કામદારો પહોંચેલા સમાધાન હેઠળ બંધાયેલા હોય તો પણ, આ કોઈપણ રીતે ઔદ્યોગિક વિવાદ ઉઠાવવાના અને તેને ન્યાયનિર્ણય મેળવવાના તેમના અધિકારને અટકાવતું નથી.

૧૦.૪. આ કોર્ટે આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૪૯૮/૨૦૧૩ માં આદિત્ય બિરલા ઇન્સ્યુલેટર્સ વિરુદ્ધ શ્રમ કમિશનર અને અન્ય ના કેસમાં આપેલા ચુકાદાની ચકાસણી કરી છે જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે અપીલકર્તાઓ દ્વારા લેવાયેલી દલીલ કે ત્યાં માન્ય સમાધાન હતું અને તેથી, કોઈ રેફરન્સ બનાવવો જોઈએ નહીં તે માત્ર તથ્યનો વિવાદિત પ્રશ્ન જ નથી જે પ્રતિવાદી નં. ૨ દ્વારા ખાસ વિરોધ કરવામાં આવ્યો છે પરંતુ કલમ ૧૦ હેઠળ વિવાદ સંદર્ભિત કરનાર સત્તાવાળા દ્વારા આવા પ્રશ્નને અંતિમ સ્વરૂપ આપી શકાતું નથી અને માત્ર શ્રમ કોર્ટ અથવા ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા જ કાયદેસર રીતે નક્કી કરી

શકાય છે. તે પૃષ્ઠભૂમિમાં, આ કોર્ટનું એવું મંતવ્ય છે કે ન્યાયનિર્ણય માટે લર્નડ ટ્રિબ્યુનલને વિવાદિત તથ્ય સંદર્ભિત કરવામાં કોઈ ભૂલ કરવામાં આવી નથી.

૧૦.૫. રેફરન્સની શરતો પણ આ કોર્ટ સમક્ષ એ દાવો કરીને પડકારવામાં આવી છે કે માંગ નં. ૧ અને ૨ ખામીયુક્ત અને અમાન્ય છે કારણ કે વિવાદ એ પૂર્વધારણા પર આગળ વધે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે, તેના ન્યાયનિર્ણય વગર કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓને કંપનીના કર્મચારી ગણવાની અને તે મુજબ વેતન ચૂકવવાની રાહતનો દાવો કરવામાં આવ્યો હતો.

૧૧. આ તબક્કે, સંબંધિત પક્ષકારોના વકીલો દ્વારા આધાર રાખવામાં આવેલા ચુકાદાઓનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે:

૧૧.૧. મદ્રાસ રાજ્ય વિરુદ્ધ સી.પી. સારથી, (૧૯૫૨) ૨ એસ.સી.સી.

૬૦૬ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટની ફૂલ બેન્ચે રાખ્યું છે કે તે પણ ઇચ્છનીય છે કે સરકારે, જ્યાં પણ શક્ય હોય, રેફરન્સના આદેશમાં વિવાદનું સ્વરૂપ દર્શાવવું જોઈએ, તે ચાદ રાખવું જોઈએ કે કલમ

૧૦(૧) હેઠળ રેફરન્સ બનાવતી વખતે સરકાર વહીવટી કૃત્ય કરી રહી છે અને હકીકત એ છે કે તેણે તેના કાર્યના વિસર્જનના પ્રાથમિક પગલા તરીકે ઔદ્યોગિક વિવાદના તથ્યાત્મક અસ્તિત્વ વિશે અભિપ્રાય બનાવવો પડે છે તે તેને વહીવટી પાત્રતામાંથી ઓછું કરતું નથી. તેથી કોર્ટ સરકાર પાસે તેના નિષ્કર્ષને સમર્થન આપવા માટે કોઈ સામગ્રી હતી કે કેમ તે જોવા માટે રેફરન્સના આદેશની નજીકથી ચર્ચા કરી શકતી નથી. વધુમાં, સરકાર માટે, તેની સમક્ષ મૂકવામાં આવેલી સામગ્રી પર, તેના રેફરન્સના આદેશમાં વિવાદને વિશિષ્ટ બનાવવું હંમેશા શક્ય ન હોઈ શકે, કારણ કે એવી પરિસ્થિતિઓ કલ્પનાશીલ રીતે ઊભી થઈ શકે છે જ્યાં જાહેર હિત માટે જરૂરી હોય કે અક્ષમ અથવા આસન્ન હડતાલ અથવા લોક-આઉટ વિલંબ વગર સમાપ્ત કરવી જોઈએ અથવા ટાળવી જોઈએ, જે અધિનિયમની યોજના હેઠળ, તેને જન્મ આપનાર વિવાદ બોર્ડ અથવા ટ્રિબ્યુનલને સંદર્ભિત થયા પછી જ થઈ શકે છે અને સરકાર પાસે, અલબત્ત, તે અધિનિયમના અર્થમાં ઔદ્યોગિક વિવાદ છે તેની ખાતરી કરવા માટે વિવાદના સ્વરૂપનું પૂરતું જ્ઞાન હોવું આવશ્યક છે, ઉદાહરણ તરીકે, તે છટણી અથવા પુનઃસ્થાપના સાથે સંબંધિત છે. પરંતુ, આનાથી આગળ કલમ ૧૦(૧) હેઠળ રેફરન્સ બનાવતા પહેલાં વિવાદોની વિગતો

મેળવવાની અથવા આદેશમાં તેનો ઉલ્લેખ કરવાની સરકાર પર કોઈ જવાબદારી રાખી શકાતી નથી.

૧૧.૨. બોમ્બે રાજ્ય વિરુદ્ધ કે.પી. કૃષ્ણાન અને અન્ય, એ.આઈ.આર.

(૧૯૬૦) એસ.સી. ૧૨૨૩ ના કેસમાં જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદ સંદર્ભિત કરવાની તેની સત્તાનો ઉપયોગ કરવાની સરકારની વિવેકબુદ્ધિ જ્યાં સુધી સંબંધિત છે ત્યાં સુધી તે કલમ ૧૦(૧) હેઠળ ખૂબ વ્યાપક છે પરંતુ કલમ ૧૦(૧) ના બીજા પ્રોવાઈઝો હેઠળ મર્યાદિત છે. એવું પણ રાખવામાં આવ્યું છે કે એવા કેસોમાં જ્યાં સમાધાન અધિકારીએ કલમ ૧૨(૪) હેઠળ યોગ્ય સરકારને તેનો અહેવાલ મોકલ્યો છે. તે અહેવાલે વિવાદ સંબંધિત તથ્યો અને સંજોગોની નિશ્ચિત કરવા માટે અને તેના સમાધાન લાવવા માટે અધિકારી દ્વારા લેવાયેલા પગલાંઓ આવા તથ્યો અને સંજોગોના સંપૂર્ણ નિવેદન સાથે અને કારણોસર જેના કારણે તેના મતે સમાધાન પર પહોંચી શકાયું નહીં તે સેટ કરવા આવશ્યક છે. સમાધાન અધિકારીને આવા સંપૂર્ણ અને વિગતવાર અહેવાલ બનાવવા માટે જરૂરી બનાવવાનો હેતુ સરકારને સમાધાન અધિકારીની નિષ્ફળતાના કારણો સહિત તમામ સંબંધિત તથ્યોથી માહિતગાર કરવાનો છે જેથી સરકાર સંબંધિત સામગ્રીના કબજામાં

હોઈ શકે જેના પર તે નિર્ણય કરી શકે કે કલમ ૧૨(૫) હેઠળ કયો કોર્સ અપનાવવો. ઉપરોક્ત ચુકાદામાં વધુમાં રાખવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે યોગ્ય સરકાર કલમ ૧૨(૫) હેઠળ કાર્ય કરે છે ત્યારે શું નિર્ણય માત્ર અને માત્ર કલમ ૧૨(૪) હેઠળ સમાધાન અધિકારી દ્વારા બનાવવામાં આવેલા અહેવાલની વિચારણા પર જ બંધાયેલ છે. એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૨(૫) માં વપરાયેલા શબ્દો એ સૂચવતા નથી કે અહેવાલ એ એકમાત્ર સામગ્રી છે જેના પર સરકારે તેનો નિષ્કર્ષ આધારિત કરવો જોઈએ. સરકાર માટે અન્ય સંબંધિત તથ્યો ધ્યાનમાં લેવાનું ખુલ્લું રહેશે જે તેના ધ્યાનમાં આવી શકે છે અથવા તેના ધ્યાનમાં લાવી શકાય છે, અને તે આ તમામ સંબંધિત તથ્યોના પ્રકાશમાં છે કે તેણે તેનો નિર્ણય લેવો પડે છે કે રેફરન્સ બનાવવો જોઈએ કે નહીં. એવું વધુમાં રાખવામાં આવ્યું છે કે કલમ ૧૨(૫) હેઠળ સરકાર દ્વારા પસાર કરાયેલ આદેશ વહીવટી આદેશ હોઈ શકે છે અને તેના દ્વારા નોંધવામાં આવેલા કારણો ન્યાયિક ચકાસણી માટે ખુલ્લા ન હોવાના અર્થમાં ન્યાય્ય હોઈ શકે નહીં. તે અર્થમાં એ કહેવું સાચું હશે કે mandamus માટેની અરજી સાંભળતી કોર્ટ સરકારના નિર્ણય પર અપીલ પર બેઠી નથી; તેમ છતાં જો કોર્ટ સંતુષ્ટ હોય કે રેફરન્સ બનાવવાનો ઈનકાર કરવા માટે સરકાર દ્વારા આપવામાં આવેલા કારણો બાહ્ય

અને સંબંધિત નથી તો કોર્ટ આદેશ જારી કરી શકે છે, અને આવા વહીવટી આદેશના સંબંધમાં પણ આદેશ ની રિટ જારી કરવા માટે ન્યાયી રહેશે.

૧૧.૩. હોયટીફ ગેમ્મોન વિરુદ્ધ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ, ભુવનેશ્વર, ઓરિસ્સા અને અન્ય, ૧૯૭૫ (૨) એસ.સી.સી. ૬૪૯ ના કેસમાં જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે એક્ઝિક્યુટિવે સંબંધિત વિચારણાઓને ધ્યાનમાં લઈને તેમના નિર્ણયો પર પહોંચવું પડશે. તેઓએ સંબંધિત બાબતોને ધ્યાનમાં લેવાનો ઇનકાર કરવો જોઈએ નહીં કે ન તો તેઓ સંપૂર્ણપણે અસંબંધિત અથવા બાહ્ય વિચારણાને ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ. તેઓએ કાયદાના બિંદુ પર પોતાને ગેરમાર્ગે દોરવા જોઈએ નહીં. માત્ર આ પ્રકારનો નિર્ણય કાયદેસર હશે. એક્ઝિક્યુટિવ કાયદેસર રીતે કાર્ય કરે છે કે કેમ તે જોવાની શક્તિ કોર્ટો પાસે છે. એક્ઝિક્યુટિવે બોનાફાઇડ કાર્ય કર્યું છે કે તેઓએ મહેનતુ વિચારણા આપી છે તેવું કહેવું તે શક્તિના ઉપયોગ માટે કોઈ જવાબ નથી. કારણો આપવામાં નિષ્ફળ રહીને તેઓ કોર્ટોની ચકાસણી ટાળી શકતા નથી. જો તેઓ કારણો આપે અને જો તે સારા કારણો ન હોય, તો કોર્ટ તેમને સંબંધિત બાબતોના પ્રકાશમાં બાબત પર પુનર્વિચાર કરવા માટે નિર્દેશિત કરી શકે છે, છતાં તે કારણોની યોગ્યતા, પર્યાપ્તતા અથવા

સંતોષકારક પાત્રતા ન્યાયિક ચકાસણી માટે ખુલ્લી ન હોઈ શકે. જો એક્ઝિક્યુટિવ તેની શક્તિઓનો ઉપયોગ કરવાનું અયોગ્ય માને તો પણ તેઓએ તેમના કારણો જણાવવા જોઈએ અને એ બતાવવા માટે સામગ્રી હોવી જોઈએ કે તેઓએ તમામ સંબંધિત તથ્યો ધ્યાનમાં લીધા છે.

૧૧.૪. દિલ્હી હાઈકોર્ટની ફૂલ બેન્ચે મેસર્સ ઇન્ડિયન ટૂરિઝમ ડેવલપમેન્ટ કોર્પોરેશન વિરુદ્ધ દિલ્હી એડમિનિસ્ટ્રેશન અને અન્ય ના કેસમાં સિવિલ રિટ નં. ૭૧૩ અને ૧૭૧૪૨/૧૯૮૧ માં ૨૯/૦૧/૧૯૮૨ ના રોજ આપેલા ચુકાદામાં રાખ્યું છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદોમાં શ્રમ કોર્ટ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલનું અધિકારક્ષેત્ર તેના ન્યાયનિર્ણય માટે ખાસ ઉદ્દેશિત બિંદુઓ અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો પૂરતું મર્યાદિત છે અને સંદર્ભની શરતોની બહાર જવું સ્વીકાર્ય નથી. અધિનિયમ હેઠળ રચાયેલ ઔદ્યોગિક ન્યાયાધીશને કોઈ અંતર્ગત શક્તિ કે અધિકારક્ષેત્ર આપવામાં આવ્યું નથી. તે માત્ર તેની શરતો સુધી મર્યાદિત સંદર્ભના આદેશ પર અને હેઠળ આવા અધિકારક્ષેત્ર અને શક્તિનો ઉપયોગ કરે છે. તે આડકાતરી બાબતો સિવાય સંદર્ભની શરતોની બહાર મુસાફરી કરી શકતી નથી. રેફરન્સનો આદેશ આપવો એ નિઃશંકપણે વહીવટી કાર્ય છે, પરંતુ તે પણ ચોક્કસ તથ્યો અને

સંજોગોમાં આર્ટિકલ ૨૨૬ હેઠળની કાર્યવાહીમાં ન્યાયિક સમીક્ષાને આધીન છે. રેફરન્સનો આદેશ ન્યાયિક સમીક્ષા માટે ખુલ્લો છે જો તે બતાવવામાં આવે કે યોગ્ય સરકારે તેની સમક્ષની સામગ્રી પર તેનું મન લાગુ કર્યું નથી અથવા અમુક મહત્વપૂર્ણ હકીકતોને ધ્યાનમાં લીધી નથી, જે તેણે ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.

૧૧.૫. ગુજરાત ઇલેક્ટ્રિસિટી બોર્ડ, થર્મલ પાવર સ્ટેશન, ઉકાઈ, ગુજરાત

વિરુદ્ધ હિન્દ મજૂર સભા અને અન્ય, ૧૯૯૫ (૫) એસ.સી.સી.

૨૭ ના કેસમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે જો કહેવાતા કોન્ટ્રાક્ટરના કામદારો દાવો કરે છે કે વાસ્તવમાં કરાર ખોટો છે અને તેઓ વાસ્તવમાં મુખ્ય માલિકના કામદારો છે, તો તેઓ કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર સિસ્ટમ નાબૂદ કરવા માટે નહીં, પરંતુ તેમને યોગ્ય સેવા શરતો ઉપલબ્ધ કરાવવા માટે જાતે વિવાદ ઉઠાવી શકે છે. જ્યારે આવા વિવાદ ઉઠાવવામાં આવે છે, ત્યારે તે કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર નાબૂદ કરવા માટે નથી, પરંતુ ઘોષણા માટે છે કે સંબંધિત કામદારો વાસ્તવમાં મુખ્ય માલિકના કર્મચારીઓ છે, અને આવી ઘોષણા પર પરિણામી રાહતો માટે છે. જો કે, જો કરાર અસલી હોય, તો મુખ્ય માલિકના સીધા કામદારો કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર સિસ્ટમ નાબૂદ કરવા માટે અને કોન્ટ્રાક્ટરના કામદારોને મુખ્ય માલિકના સીધા કામદારો તરીકે શોષણ કરવા માટે ઔદ્યોગિક વિવાદને સમર્થન કરી શકે છે.

જ્યારે મુખ્ય માલિકના સીધા કામદારો દ્વારા આવા વિવાદ ઉઠાવવામાં આવે છે, ત્યારે ઔદ્યોગિક ન્યાયાધીશ રેફરન્સ મનોરંજન કરી શકે છે; પરંતુ અધિનિયમની કલમ ૧૦ ની જોગવાઈઓને ધ્યાનમાં રાખીને, તેણે પહેલા કામદારોને યોગ્ય સરકાર પાસે એ પ્રશ્ન ધ્યાનમાં લેવા માટે અભિગમ અપનાવવાની દિશા આપવી પડશે કે પ્રશ્નમાં રહેલો કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર ઉપરોક્ત જોગવાઈઓ હેઠળ નાબૂદ થવો જોઈએ કે નહીં. જો, કામદારો દ્વારા આવા રેફરન્સ બનાવવા પર, યોગ્ય સરકાર કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર નાબૂદ કરતી નથી, તો ઔદ્યોગિક ન્યાયાધીશે રેફરન્સ ફગાવી દેવો પડશે કારણ કે કોન્ટ્રાક્ટ નાબૂદ કરવાની સક્તિ ફક્ત યોગ્ય સરકારમાં જ નિહિત છે અને તેને વિવાદ ન્યાયનિર્ણય કરવાની કોઈ સત્તા નથી. એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે જો મુખ્ય માલિકના કામદારોએ વિવાદને સમર્થન કર્યો નથી, તો ન્યાયાધીશે, કરાર અસલી હોવાના નિષ્કર્ષ પર પહોંચ્યા પછી, રેફરન્સ ફગાવી દેવો પડશે, કારણ કે વિવાદ આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૨(કે) ના અર્થમાં ઔદ્યોગિક વિવાદ નથી. અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ યોગ્ય સરકાર દ્વારા શ્રમ કરાર નાબૂદ કરવામાં આવે તો પણ તે ભૂતપૂર્વ કોન્ટ્રાક્ટરના કામદારોને કોઈ રાહત આપવા માટે સક્ષમ રહેશે નહીં.

૧૧.૬. નેદુંગડી બેંક લિમિટેડ વિરુદ્ધ કે.પી. માધવનકુટ્ટી અને અન્ય,
૨૦૦૦ (૨) એસ.સી.સી. ૪૫૫ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે
જ્યારે પણ કોઈ કામદાર કેટલાક વિવાદ ઉઠાવે છે ત્યારે તે
ઔદ્યોગિક વિવાદ બનતો નથી અને યોગ્ય સરકાર યાદંત્રિક ફેશન
માં કથિત વિવાદને ઔદ્યોગિક વિવાદ તરીકે નામ આપીને રેફરન્સ
બનાવી શકતી નથી. સેન્ટ્રલ ગવર્મેન્ટ પાસે અધિનિયમની કલમ
૧૦ હેઠળ સત્તાનો ઉપયોગ કરવામાં વિલંબના આધારે અને કોઈ
ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં ન હોવા અથવા આશંકા ન હોવાના
આધારે રેફરન્સ બનાવવાની શક્તિનો અભાવ હતો. રેફરન્સનો હેતુ
સંસ્થામાં ઔદ્યોગિક શાંતિ જાળવવાનો છે. વર્તમાન રેફરન્સ
ઔદ્યોગિક શાંતિ માટે વિનાશક છે અને અધિનિયમના હેતુ અને
ઉદ્દેશ્યને હરાવે છે અને જ્યારે વહીવટી આદેશ જે વૈધાનિક
આવશ્યક ચોકસાઈને ધ્યાનમાં લેતો નથી અથવા તેની બહાર
મુસાફરી કરે છે ત્યારે તે ચોક્કસપણે ન્યાયિક સમીક્ષાને આધીન
છે, ભલે તે મર્યાદિત હોય.

૧૧.૭. ટાટા આયર્ન એન્ડ સ્ટીલ કંપની લિમિટેડ વિરુદ્ધ ઝારખંડ રાજ્ય
અને અન્ય, ૨૦૧૪ (૧) એસ.સી.સી. ૫૩૬ ના કેસમાં સુપ્રીમ
કોર્ટે રાખ્યું છે કે રેફરન્સ પૂર્વધારણા કરે છે કે પ્રતિવાદી કામદારો

અપીલકર્તાઁ ના કર્મચારીઓ છે. રેકૉર્ડ્સ એ પાયા પર પણ આગળ વધે છે કે તેમની સેવાઓ મેસર્સ લાફાર્જમાં "ટ્રાન્સફર" કરવામાં આવી છે. આ ધારણાઓ પર ન્યાયનિર્ણયનો મર્યાદિત અવકાશ એ નક્કી કરવા સુધી મર્યાદિત છે કે અપીલકર્તા આ કામદારોને સેવામાં પાછા લેવા માટે જવાબદારી હેઠળ છે કે કેમ. દેખીતી રીતે, તે પક્ષકારો વચ્ચેના વાસ્તવિક વિવાદનું પ્રતિબિંબ નથી. તે માત્ર પ્રતિવાદી કામદારોનું સંસ્કરણ દર્શાવતું નથી, પરંતુ વાસ્તવમાં તેને સ્વીકારે છે એટલે કે તેઓ અપીલકર્તા ના કર્મચારીઓ છે અને લેબર કોર્ટ/ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને માત્ર એ નક્કી કરવાનો આદેશ આપે છે કે અપીલકર્તા તેમને તેના ફોલ્ડમાં પાછા લેવા માટે જરૂરી છે કે કેમ. તેનાથી વિપરીત, ઉપર નિર્દેશ કર્યો છે તેમ, અપીલકર્તા દ્વારા સ્થાપિત કેસ એ હતો કે તે મેસર્સ લાફાર્જમાં કામદારોના સ્થાનાંતરણનો કેસ ન હતો પરંતુ તેમની સેવાઓ મેસર્સ. લાફાર્જ દ્વારા લેવામાં આવી હતી જે એક અલગ કંપની/એન્ટિટી છે. એવું વધુમાં રાખવામાં આવ્યું છે કે જો કે ટ્રિબ્યુનલનું અધિકારક્ષેત્ર સંદર્ભની શરતો સુધી મર્યાદિત છે, પરંતુ તે જ સમયે તે આડકાતરી મુદ્દાઓમાં જવા માટે સત્તાવાર છે. જો રેકૉર્ડ્સ યોગ્ય રીતે ઘડવામાં આવ્યો હોત, તો સંભવતઃ અપીલકર્તા માટે એ દવાદ અને સાબિત કરવાનું ખુલ્લું હતું કે પ્રતિવાદી કામદારો તેમના કર્મચારી રહેવાનું

બંધ કરી દીધું છે. જો કે, વર્તમાન સ્વરૂપમાં રેફરન્સ અપીલકર્તા માટે તે અવકાશ બિલકુલ છોડતો નથી.

૧૧.૮. આ કોર્ટે નેશનલ એન્જિનિયરિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ વિરુદ્ધ રાજસ્થાન રાજ્ય અને અન્ય, ૨૦૧૦ (૧) એસ.સી.સી. ૩૭૧ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ એ કાયદાની રચના છે અને તે રેફરન્સની માન્યતા પરના પ્રશ્નમાં જઈ શકતી નથી.

૧૧.૯. મેસર્સ ઓઈલ એન્ડ નેચરલ ગેસ કોર્પોરેશન લિમિટેડ વિરુદ્ધ ધ પ્રેસિડેન્ટ, ઓઈલ ફિલ્ડ એમ્પ્લોઈઝ એસોસિએશન એન્ડ અન્ય, ૨૦૨૨ લાઈવલો (એસ.સી.) ૧૭૬ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે "જે વિવાદમાંથી વર્તમાન અપીલ ઉદ્ભવે છે તે એ પ્રશ્ન સાથે સંબંધિત છે કે શું કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા રોકાયેલા કામદારો એમ્પ્લોયરના અન્ય કામદારો સમકક્ષ વેતન માટે હકદાર હશે અને તે જ અસરની માંગ અપીલકર્તા સાથે જ ઉઠાવવામાં આવી હતી. પ્રતિવાદી યુનિયનોએ વાસ્તવમાં ઓએનજીસી ના કર્મચારીઓ હોવાનો દાવો કર્યો હતો, અને માંગ બાદના પર ઉઠાવવામાં આવી હતી, તેમના કોન્ટ્રાક્ટરો પર નહીં. તેમની માંગનું સ્વરૂપ આમ અલગ હતું ખાસ કરીને કામદારોની સ્થિતિના સંદર્ભમાં, એટલે કે,

ઓએનજીસી ના કામદારો હોવાનો તેમનો દાવો. આમ, ૧૯ સપ્ટેમ્બર, ૨૦૧૬ નું સમાધાન, જેમાં એમ્પ્લોયર્સ કોન્ટ્રાક્ટરો હતા, વિષય-વિવાદને બાંધી શકતું નથી, જ્યાં હાઇકોર્ટ દ્વારા ધ્યાનમાં લેવાયેલી સામગ્રીના આધારે અપીલકર્તાઽ એમ્પ્લોયર હોવાનું જણાયું છે. કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા તેમની સંલગ્નતા કોન્ટ્રાક્ટરોના કામદારો તરીકે તેમની સ્થિતિ નક્કી કરવા માટેનો એકમાત્ર આધાર બની શકે નહીં.

૧૧.૧૦. આ કોર્ટે સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નં. ૪૪૧૪/૧૯૯૮ તારીખ ૧૫/૦૯/૧૯૯૮ માં આપેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે જેમાં એ દલીલ ઉઠાવવામાં આવી હતી કે રેફરન્સના શબ્દો એક બાજુના છે અને તે મેનેજમેન્ટના બચાવને અસર કરશે. આ કોર્ટની કોઓર્ડિનેટ બેન્ચે રાખ્યું છે કે સરકારે તેનું મન લાગુ કર્યું છે અને રેફરન્સ બનાવ્યું છે અને પ્રથમ દ્રષ્ટિએ શબ્દો માટે દોષી ઠેરવી શકાતા નથી. એવું વધુમાં કરવામાં આવ્યું છે કે અરજદાર એમ્પ્લોયરને કાયદામાં પરવાનગીપાત્ર હોય તેવું ગમે તે બચાવ ઉઠાવવાથી અટકાવવામાં આવતું નથી અને તે અરજદાર દ્વારા વ્યક્ત કરવામાં આવેલી આશંકાની કાળજી લે છે.

૧૧.૧૧. આ કોર્ટે લેટર્સ પેટન્ટ અપીલ નં. ૧૮૦૫/૨૦૨૪ માં આ કોર્ટની ડિવિઝન બેન્ચ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો પણ

સંદર્ભ લીધો છે જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે ક્ષણે, શ્રમ કમિશનર સંતુષ્ટ થાય છે કે કામદારની રોજગારી સંબંધિત વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે, ત્યારે તેના ન્યાયનિર્ણય માટે અથવા વિવાદ સંબંધિત કોઈ અભિપ્રાય રચવા માટે તેના માટે વધુ ખુદ્ધું નથી, અને તેની પાસે વિવાદને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ અથવા શ્રમ કોર્ટમાં સંદર્ભિત કરવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ નથી.

૧૧.૧૨. આ કોર્ટે **પ્રભાકર** (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો પણ સંદર્ભ લીધો છે જેમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે જ્યારે 'યોગ્ય સરકાર' ન્યાયનિર્ણય માટે ઔદ્યોગિક વિવાદનો રેફરન્સ બનાવે છે, ત્યારે તે તથ્ય કે કાયદાનો કોઈ પ્રશ્ન નક્કી કરતી નથી. એકમાત્ર શરત, જે શક્તિના ઉપયોગને સંતોષવી જોઈએ, તે એ છે કે ઔદ્યોગિક વિવાદનું અસ્તિત્વ અથવા આશંકા હોવી જોઈએ. એકવાર સરકાર આ પ્રશ્ન વિશે સંતુષ્ટ થઈ જાય, પછી તે ન્યાયનિર્ણય માટે વિવાદ સંદર્ભિત કરવા માટે અધિકારક્ષેત્ર પ્રાપ્ત કરે છે. જો કે, આવા અભિપ્રાયની રચના માટેની પૂર્વશરત, કે ત્યાં અસ્તિત્વમાં રહેલો અથવા આશંકાવાળો 'ઔદ્યોગિક વિવાદ' હોવો જોઈએ, તે અનિવાર્ય છે અને ઔદ્યોગિક વિવાદના અસ્તિત્વ અથવા આશંકાના પુનરાવર્તનો કોર્ટને ન્યાયિક સમીક્ષાની તેની શક્તિનો ઉપયોગ

કરવા અને નક્કી કરવા માટે રોકી શકતા નથી કે, હકીકતમાં, 'યોગ્ય સરકાર' સમક્ષ કોઈ સામગ્રી હતી કે કેમ અને જો ત્યાં હતી; શું સરકારે એ નિષ્કર્ષ પર આવવામાં તેનું મન લાગુ કર્યું કે ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં હતો અથવા આશંકા હતી અને રેફરન્સ બનાવવો યોગ્ય હતો. તેથી, રેફરન્સનો આદેશ ન્યાયિક સમીક્ષા માટે ખુલ્લો છે જો તે બતાવવામાં આવે કે યોગ્ય સરકાર પાસે તેની સમક્ષ કોઈ સામગ્રી ન હતી અથવા તેણે તેની સમક્ષની સામગ્રી પર તેનું મન લાગુ કર્યું નથી અથવા અમુક મહત્વપૂર્ણ હકીકતોને ધ્યાનમાં લીધી નથી જે તેણે ધ્યાનમાં લેવી જોઈએ.

૧૧.૧૩. આ કોર્ટે ઉત્તરાંચલ રાજ્ય વિરુદ્ધ જગપાલ સિંહ ત્યાગી, ૨૦૦૫(૮) એસ.સી.સી. ૪૯ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા ચુકાદાનો સંદર્ભ લીધો છે જેમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે જો સમાધાન બોનાફાઇડ હતું કે કેમ અથવા છેતરપિંડી, ખોટી રજૂઆત અથવા તથ્યોની છુપાવવાથી પ્રાપ્ત થયું હતું તે પ્રશ્ન પર વિવાદ હતો, તો તે અન્ય ઔદ્યોગિક વિવાદનો વિષય બનશે. કોઈપણ દબાણ હતું, કે તે અયોગ્ય પ્રભાવને આધીન હતો તેવા કોઈપણ પ્લીડિંગની ગેરહાજરીમાં હાઈકોર્ટનો નિષ્કર્ષ કે સમાધાન મુક્ત અને ન્યાયી ન હતો તે ભૂલભરેલો છે. લાભ મેળવ્યા પછી,

સમાધાન થયું ન હતું એવું દાવો કરવા માટે વ્યાજબી કારણ વગર
નીચે જવાનું તેના માટે ખુલ્લું નહોતું.

૧૧.૧૪. સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા જયહિન્દ રોડવેઝ વિરુદ્ધ મહારાષ્ટ્ર રાજ્ય
મથાડી ટ્રાન્સપોર્ટ એન્ડ જનરલ કામગાર યુનિયન અને અન્ય,
૨૦૦૫ (૮) એસ.સી.સી. ૫૧ ના કેસમાં આપવામાં આવેલો
અન્ય ચુકાદો જેમાં નેશનલ એન્જિનિયરિંગ ઇન્ડસ્ટ્રીઝ લિમિટેડ
(ઉપરોક્ત) સહિતના વિવિધ ચુકાદાઓ પર આધાર રાખીને
રાખવામાં આવ્યું છે કે સમાધાનની ન્યાયીપણું અંગે કોઈ મુદ્દો
ઉઠાવવામાં આવ્યો નથી અને લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ તેમજ હાઈકોર્ટે
કોઈપણ સામગ્રી વગર નિષ્કર્ષ પર આવ્યા કે સમાધાન ન્યાયી ન
હતું.

૧૧.૧૫. મેસર્સ શાલીમાર વર્ક્સ લિમિટેડ વિરુદ્ધ તેમના કામદારો,
એ.આઈ.આર. (૧૯૫૯) એસ.સી. ૧૨૧૭ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે
રાખ્યું છે કે ઉદ્યોગના વિસ્થાપનને ટાળવા માટે પુનઃસ્થાપનાની
રાહતનો ઇનકાર કરવામાં ટ્રિબ્યુનલ ન્યાયી હતી અને તે
બનાવવાનો સાચો આદેશ છે. આ ઉપરાંત, આ કેસમાં રેફરન્સ
અસ્પષ્ટ હતો કારણ કે પુનઃસ્થાપિત કરવાના ૨૫૦ કામદારોના
નામ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને મોકલવામાં આવ્યા ન હતા અને આ

પુરુષોની કોઈ યાદી તેને વ્યવહારીક રીતે સમગ્ર કાર્યવાહી પૂરી થયા પછી જ આપવામાં આવી હતી.

૧૧.૧૬. પંજાબ રાજ્ય વિરુદ્ધ ધ ગંધારા ટ્રાન્સપોર્ટ કંપની (પી) લિમિટેડ અને અન્ય, ૧૯૭૫ (જ) એસ.સી.સી. ૮૩૮ ના કેસમાં એવું રાખવામાં આવ્યું છે કે આ કેસમાં વિવાદનું સમર્થન પ્રતિવાદી-કંપનીના સાઈઠ કર્મચારીઓમાંથી માત્ર પાંચ દ્વારા જ હતું. સંજોગોમાં, તેને ઔદ્યોગિક વિવાદ બનાવવા માટે પ્રતિવાદી-કંપનીના કામદારોના નોંધપાત્ર શરીર દ્વારા આ કેસમાં વિવાદનું સમર્થન થયું છે તેમ કહી શકાય નહીં. રાજ્ય સરકાર પાસે માત્ર ત્યારે જ રેફરન્સ બનાવવાની સત્તા હશે જો ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં હોય. ઔદ્યોગિક વિવાદ ન હોવાથી, રાજ્ય સરકાર દ્વારા કરવામાં આવેલ રેફરન્સ હાઈકોર્ટ દ્વારા અસમર્થ હોવાનું યોગ્ય રીતે રાખવામાં આવ્યું છે.

૧૧.૧૭. ઈગલ ફેશન્સ વિરુદ્ધ સેક્રેટરી (લેબર) અને અન્ય, ૧૯૯૭ એસ.સી.સી. ઓનલાઈન ડેલ ૯૭૦ ના કેસમાં દિલ્લી હાઈકોર્ટે રાખ્યું છે કે રેફરન્સની શરતો યોગ્ય રીતે ઘડવામાં આવી નથી અને તેથી રેફરન્સનો આદેશ દોષિત છે. તે સંજોગોમાં, યોગ્ય સરકારને

રેફરન્સનો નવો આદેશ ઘડવા અને પક્ષકારોને સાંભળ્યા પછી જો તે સંતુષ્ટ હોય કે અધિનિયમની કલમ ૧૦ હેઠળ રેફરન્સની જરૂર હોય તેવા પક્ષકારો વચ્ચે ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે તો રેફરન્સની શરતોને પુનઃ ઘડવા માટે નિર્દેશિત કરવામાં આવી હતી.

૧૧.૧૮. શ્રીમતી પાલચુરી હનુમચમ્મા વિરુદ્ધ તાડીકમલ્લા કોટલિંગમ (ડી) દ્વારા એલ.આર.એસ. અને અન્ય, ૨૦૦૧ (૯) એસ.સી.સી. ૫૫૭ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે પ્રતિવાદી અપીલકર્તા ની સેવામાં પ્રવેશ કર્યો હતો અને પછીથી સેવામાંથી દૂર કરવામાં આવ્યો હતો તે ધારણાના આધારે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦ હેઠળ વિવાદ સંદર્ભિત કરવો, ભૌતિક દુર્બળતાથી પીડિત હતો અને તેથી, દોષિત હતો. અપીલકર્તા દ્વારા ઉઠાવવામાં આવેલ વિવાદ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા ન્યાયનિર્ણય માટે છોડી દેવો જોઈએ એવો અભિપ્રાય બનાવવામાં ડિવિઝન બેન્ચ સાચી ન હતી. ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ રેફરન્સના આદેશ પાછળ જઈ શકતી નથી, તેને રેફરન્સની શરતો પર, સેવામાંથી દૂર કરવાના મુદ્દાનો અધિકાર હશે અને પ્રતિવાદી એ બિલકુલ સેવામાં પ્રવેશ કર્યો હતો કે કેમ તે મુદ્દાનો નહીં.

૧૧.૧૯. બેરિયમ કેમિકલ્સ લિમિટેડ અને અન્ય વિરુદ્ધ કંપની લો બોર્ડ અને અન્ય, એ.આઈ.આર. (૧૯૬૭) એસ.સી. ૨૯૫ ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટે રાખ્યું છે કે સરકાર દ્વારા અભિપ્રાયની રચના રેકૉર્ડ પર ઉપલબ્ધ સામગ્રીના સંદર્ભમાં મનની તીવ્ર અરજી પ્રતિબિંબિત કરવી જોઈએ, જે ૬૩ મૂન્સ ટેકનોલોજીસ લિમિટેડ (ઉપરોક્ત) ના કેસમાં સુપ્રીમ કોર્ટ દ્વારા આપેલા અન્ય ચુકાદામાં પુનઃ પુષ્ટિ કરવામાં આવી હતી.

૧૨. ઉપરોક્ત તમામ ચુકાદાઓની એકંદર વિચારણા આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦(૧) હેઠળ સત્તાઓનો ઉપયોગ કરવા માટે માર્ગદર્શિકા સૂચવે છે, યોગ્ય સરકારનું કાર્ય વહીવટી કાર્ય છે અને ન્યાયિક અથવા અર્ધ-ન્યાયિક કાર્ય નથી અને તે ઉપરોક્ત વહીવટી કાર્ય કરવામાં, સરકાર વિવાદ/દાવાના ગુણદોષમાં ડૂબકી મારી શકતી નથી અને મુકદ્દમાના નિર્ધારણનું કામ પોતાના પર લઈ શકતી નથી, જે ચોક્કસપણે આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦ હેઠળ આપવામાં આવેલી સત્તાની બહાર હશે. યોગ્ય સરકાર કાયદાના પ્રશ્ન અથવા વિવાદિત તથ્યના પ્રશ્ન પર અંતિમ નિર્ણય પર પહોંચવાનો હેતુ રાખવી જોઈએ નહીં, અથવા વિવાદના કારણની યોગ્યતા પર તેનો પોતાનો નિર્ણય સામેલ કરવો જોઈએ નહીં અને ઔદ્યોગિક વિવાદને ગુણદોષ પર નક્કી કરવાનું કામ પોતાના પર

લેવું જોઈએ નહીં. આમ, દેખીતી રીતે વ્યાપક અને સંપૂર્ણ શક્તિ કેટલાક મર્યાદાઓ દ્વારા હેચ કરવામાં આવી છે, જે અભિવ્યક્ત મર્યાદા જેટલી અનિવાર્ય છે. કલમ ૧૨(૫) તાકીદની છે અને સરકારને રેફરન્સ નકારવાના કારણો રેકૉર્ડ કરવા અને પક્ષકારને સંવાદ કરવાની જરૂર છે. કારણો આપવાની આવશ્યકતા, નોંધવાના કારણોનું સ્વરૂપ અને રેફરન્સ બનાવવાનો ઇનકાર કરવા માટે અમુક કારણોને અસ્વીકાર કરતા ઉદાહરણાત્મક કેસો જે કાયદાની આવશ્યકતાને પૂર્ણ કરતા નથી તે યોગ્ય સરકારને શોધ પ્રકાશ પૂરો પાડે છે કે તેનો સંદર્ભ આપવાની શક્તિનો ઉપયોગ કેવી રીતે કરવો જોઈએ.

૧૩. વર્તમાન કેસમાં તે નિર્વિવાદપણે છે કે કંપની અને કર્મચારી વચ્ચે વિવાદ અસ્તિત્વમાં છે અને વિવાદ સમાન છે, જે આઈ.ડી. અધિનિયમ હેઠળ વ્યાખ્યાયિત ઔદ્યોગિક વિવાદ હતો તેથી તેનું તથ્યાત્મક અસ્તિત્વ અને વિશિષ્ટ કેસના સંજોગોમાં રેફરન્સ બનાવવાની યોગ્યતા એ સંપૂર્ણપણે સરકાર માટે નક્કી કરવા માટેની બાબતો છે અને યોગ્ય સરકાર પાસે કલમ ૧૦ હેઠળ ન્યાયનિર્ણય માટે તેમાં પહેલાથી જ સંદર્ભિત બાબતને ઉમેરવાની અથવા વિસ્તૃત કરવાની શક્તિ છે.

૧૪. અરજદાર દ્વારા મુખ્યત્વે ઉઠાવવામાં આવેલો આધાર એ છે કે વિવાદ એ પૂર્વધારણા પર આગળ વધે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે, તેના ન્યાયનિર્ણય વગર, રેફરન્સની શરતો ઘડવામાં આવી હતી. પ્રશ્નાંકિત આદેશ પૂર્વધારણા કરે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને બોગસ છે જે આ મુદ્દાને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ સમક્ષ ચર્ચા થવાથી અટકાવશે કારણ કે પ્રતિવાદી નં. ૧-સરકાર દ્વારા પહેલેથી જ મુદ્દાનું પૂર્વનિર્ધારણ થઈ ગયું છે, કોન્ટ્રાક્ટ ખોટા અને કાગળ પરની ગોઠવણ છે કે કેમ તે પ્રશ્ન લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા તપાસી શકાતો નથી.

૧૫. તેથી, આ કોર્ટ સમક્ષ મૂંઝા પ્રશ્નો ઉદ્ભવે છે કે ભલે ઔદ્યોગિક વિવાદ અસ્તિત્વમાં હોય, પરંતુ અહીં સંદર્ભિત શરતો તૈયાર કરીને શું લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ સાચા અને યોગ્ય ભાવનાથી રેફરન્સ નક્કી કરી શકશે? એવું પ્રતીત થાય છે કે સંદર્ભિત કોઈપણ શરતો નક્કી કરતા પહેલા કરારને ખોટા અને બોગસ તરીકે ઘોષણા કરવાના સંબંધિત મુદ્દાને પહેલા નક્કી કરવાની જરૂર છે. જો કરાર ખોટો હોય અને અસલી ન હોય, તો કહેવાતા કોન્ટ્રાક્ટરના કામદારો તેમનો કેસ સ્થાપિત કરી શકે છે કે તેઓ હંમેશા મુખ્ય માલિકના કર્મચારીઓ હતા અને યોગ્ય સેવા શરતોનો દાવો કરવા માટે છે. જ્યારે આવા વિવાદ ઉઠાવવામાં આવે છે, ત્યારે તે મજૂર કરાર નાબૂદ કરવા માટે નથી. તેથી, સી.એલ.આર.એ. અધિનિયમ ની કલમ

૧૦ ની જોગવાઈ વિવાદ ઉઠાવવા અથવા ન્યાયનિર્ણય બંનેને રોકશે નહીં. જો કે, જો લર્નડ ટ્રિબ્યુનલ આ નિષ્કર્ષ પર પહોંચે છે કે કરાર અસલી છે તો તે માત્ર યોગ્ય સરકાર જ છે, જેને સી.એલ.આર.એ. અધિનિયમ ની આ વિભાગની જોગવાઈ અનુસાર અસલી મજૂર કરાર નાબૂદ કરવાનો અધિકાર છે, ઔદ્યોગિક ન્યાયાધીશ સહિત કોઈ કોર્ટને તેમ કરવાની સક્તિ નથી. તેથી, જ્યાં સુધી કરારો અને બોગસની ઘોષણા પર ન્યાયનિર્ણય કરવામાં ન આવે ત્યાં સુધી, વર્તમાન પ્રતિવાદી દ્વારા દાવો કરવામાં આવેલ વધુ રાહતની તપાસ કરી શકાતી નથી.

૧૬. જો કોઈ સંદર્ભ આપે તો માંગણીનું સમર્થન સૂચવે છે કે કોન્ટ્રાક્ટ કર્મચારીઓ દ્વારા નિયમિત કર્મચારીની સમાનતા અને લાભોનો દાવો કરીને વિવાદ ઉઠાવવામાં આવ્યો હતો. માંગ નં. ૧ કાયમી કર્મચારી સમકક્ષ સમાન લાભો માંગે છે જ્યારે માંગ નં. ૨ અરજદાર કંપની સાથે સીધી રોજગારી સંબંધિત ઘોષણા માંગે છે અને માંગ નં. ૩ થી ૨૬ એ તમામ કર્મચારીઓ માટે તેમની સ્થિતિને ધ્યાનમાં લીધા વગર વેતન પુનરાવલોકન અને લાભ છે. સમર્થન પરથી તે ફલિત થાય છે કે કોન્ટ્રાક્ટરો દ્વારા રોકાયેલા અને વર્ષોથી કામ કરતા કર્મચારીઓએ નિયમિત કર્મચારી સમકક્ષ લાભોનો દાવો કર્યો હતો.

૧૭. દાવાની અરજીનો સંદર્ભ લેતા જેમાં સમાન દલીલ પણ ઉઠાવવામાં આવી છે અને ફકરા ૯(એ) ની પ્રાર્થનામાં ઘોષણા માંગવામાં આવી હતી કે કરાર પ્રણાલી ગેરકાયદેસર અને શૂન્ય ઘોષિત કરવામાં આવશે અને તમામ કર્મચારીઓને કંપનીના કર્મચારી ગણવામાં આવશે. કરાર પ્રણાલીને કાગળ પરની ગોઠવણ તરીકે ઘોષણા કરવા અને ત્યારબાદ કર્મચારીને મુખ્ય માલિકના કર્મચારી તરીકે ઘોષણા કરવાના સંદર્ભમાં વર્તમાન અરજદાર દ્વારા આપવામાં આવેલ સમર્થનનો જવાબ પણ આપવામાં આવ્યો છે.

૧૮. આ કોર્ટના મતે રેફરન્સની શરતો માંગણી પત્રને ધ્યાનમાં રાખીને ઘડવામાં આવી છે જો કે શરતો ઘડતી વખતે 'કરાર પ્રણાલી ખોટી અને બોગસ છે તે ઘોષણા કરો' શબ્દ વાપરવાને બદલે, તેને 'કરાર પ્રણાલી ખોટી અને બોગસ છે' તરીકે ઘડવામાં આવી હતી ત્યારબાદ, કોન્ટ્રાક્ટરોના કર્મચારીઓને નિયમિત કર્મચારી સમકક્ષ ગણવાના છે કે કેમ તે ન્યાયનિર્ણય માટે સંદર્ભિત કરવામાં આવ્યું હતું. ઔદ્યોગિક ન્યાયાધીશનું અધિકારક્ષેત્ર કલમ ૧૦(જ) દ્વારા રેફરન્સમાં ખાસ સંદર્ભિત બિંદુઓ અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો પૂરતું મર્યાદિત છે. ઉપર જણાવેલ શબ્દો વિવાદને જન્મ આપે છે જે આ કોર્ટ સમક્ષ લાવવામાં આવે છે.

૧૯. આ તબક્કે, પ્રતિવાદી-કામદાર દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાનો સંદર્ભ લેવો જરૂરી છે, જે નીચે મુજબ સંદર્ભિત છે:

"૨. હું જણાવું છું કે યુનિયનની તા. ૧૩.૦૩.૨૦૨૩ ની માંગણીના અનુસંધાનમાં, અહીંના અરજદારે તા. ૧૦.૦૪.૨૦૨૩ ના પત્ર દ્વારા માંગણીનો જવાબ આપ્યો છે. હું જણાવું છું કે અરજદાર કંપનીએ યુનિયનની માંગણી સ્વીકારવાનો અને વિચારણા કરવાનો ઇનકાર કર્યો છે અને તેથી યુનિયને સમાધાનની કાર્યવાહી શરૂ કરવા માટે વિનંતી કરી છે, જેમાં પ્રતિવાદી નં. ૨ યુનિયને માંગણીઓનું સમર્થન સબમિટ કર્યું છે જેમાં માંગ નં. ૧ અને ૨ નું સમર્થન સબમિટ કરવામાં આવ્યું હતું જેમાં યુનિયને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે કે અરજદાર કંપની દ્વારા બનાવવામાં આવેલી કરાર પ્રણાલી ખોટી અને બોગસ છે અને તેને ગેરકાયદેસર અને શૂન્ય ઘોષિત કરવી જોઈએ અને કોન્ટ્રાક્ટ મજૂર પ્રણાલી હેઠળ કામ કરતા તમામ કામદારોને તમામ પરિણામી લાભો સાથે સીધા કામદારો તરીકે ગણવા જોઈએ. ઉપર જણાવેલ સમર્થન સામે કંપનીએ ૦૫.૦૨.૨૦૨૪ ના રોજ સમર્થનનો જવાબ દાખલ કર્યો છે, જેમાં કંપનીએ દલીલ કરી છે અને જણાવ્યું છે કે કંપનીમાં પ્રવર્તમાન કરાર પ્રણાલી અસલી અને બોનાફાઇડ છે અને તેથી યુનિયનની માંગણીઓ ન્યાયનિર્ણય માટે સંદર્ભિત થવી જોઈએ નહીં.

૩. આ પૃષ્ઠભૂમિમાં અને પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદને ધ્યાનમાં રાખીને, ગુણદોષ પર માંગણીઓના ન્યાયનિર્ણય માટેનો રેફરન્સ સક્ષમ સત્તાવાળા દ્વારા સંદર્ભિત અને બનાવવામાં આવ્યો છે જેમાં પ્રતિવાદી યુનિયને દાવાની અરજી અને વચગાળાની રાહત અરજી દાખલ કરી છે. હું જણાવું છું કે દાવાની અરજીમાં પણ, પ્રતિવાદી યુનિયને સ્પષ્ટપણે જણાવ્યું છે અને રાહતમાં ઘોષણા માંગી છે કે કંપની દ્વારા બનાવવામાં આવેલી કરાર પ્રણાલી ખોટી અને બોગસ છે અને પરિણામી રાહત સાથે રેફરન્સના આદેશને સ્વીકારીને એવોર્ડ પસાર કરવા માટે પ્રાર્થના કરી છે.

૪. ઉપરના પ્રકાશમાં અને પ્રતિવાદી નં. ૨ યુનિયન તરફથી આપણા તમામ અધિકારો અને દલીલો પૂર્વગ્રહ વગર, હું જણાવું છું કે જ્યાં સુધી માંગ નં. ૧ નો સંબંધ છે તે માંગ નં. ૨ દ્વારા આવરી લેવામાં આવી છે અને તેથી યુનિયન જાહેર કરે છે કે યુનિયન નવી માંગ ઉઠાવવાનો પોતાનો અધિકાર અનામત રાખીને આ તબક્કે માંગ નં. ૧ પર ભાર મૂકવા માંગતી નથી.

૫. જ્યાં સુધી માંગ નં. ૨ નો સંબંધ છે, યુનિયન વધુમાં જાહેર કરે છે અને સ્પષ્ટ કરે છે કે અરજદાર કંપનીમાં પ્રવર્તમાન કરાર પ્રણાલીને ખોટી, બોગસ અને કાગળ પરની ગોઠવણ તરીકે ઘોષણા કરવા માટે દાવાની અરજીમાં માંગ નં. ૨ ના સમર્થનમાં જે જણાવવામાં આવ્યું છે અને તેને

ગેરકાયદેસર અને શૂન્ય ઘોષિત કરવામાં આવે અને આવી ઘોષણા પર સંબંધિત કામદારોને કંપનીના કાયમી કામદારો સમકક્ષ તમામ પરિણામી લાભો સાથે જોડાવાની તારીખથી કંપનીના સીધા કામદારો તરીકે ગણવાની પરિણામી રાહત. હું વધુમાં જણાવું છું અને સ્પષ્ટ કરું છું કે માંગણીઓ ઉઠાવવાના પ્રથમ દિવસથી એટલે કે ૧૩.૦૩.૨૦૨૩ થી, યુનિયને હંમેશા તેની સ્થિતિ જાળવી રાખી છે કે યુનિયનની માંગણીઓ કરાર પ્રણાલી ખોટી, બોગસ અને કાગળ પરની ગોઠવણ હોવાની ઘોષણા માટે છે અને આવી ઘોષણા પછી આવા કામદારોને કંપનીના સીધા કામદારો તરીકે ગણવા માટે છે અને તેથી અરજદાર કંપનીની દલીલો ગેરસમજવાળી અને કોઈ પાયા વગરની છે."

૨૦. આઈ.ડી. અધિનિયમ ની કલમ ૧૦ હેઠળ તેને સંદર્ભિત ઔદ્યોગિક વિવાદ સાથે કામ કરવામાં ટ્રિબ્યુનલનું અધિકારક્ષેત્ર રેફરન્સમાં ખાસ સંદર્ભિત બિંદુઓ અને તેની સાથે સંકળાયેલી બાબતો પૂરતું કલમ ૧૦(જ) દ્વારા મર્યાદિત હોવાથી, યોગ્ય સરકારે સંબંધિત રેફરન્સના આદેશો કાળજીપૂર્વક ઘડવા જોઈએ અને ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલ દ્વારા અજમાવવાનો હેતુ ધરાવતા પ્રશ્નો એવા શબ્દોમાં હોવા જોઈએ કે અસ્પષ્ટતા કે વિવાદ માટે કોઈ અવકાશ ન રહે. વર્તમાન રેફરન્સનો આદેશ ઉતાવળમાં કેઝ્યુઅલ રીતે દોરવામાં આવ્યો છે જે બિનજરૂરી વિવાદને જન્મ આપે છે

અને તેથી ઔદ્યોગિક ન્યાયનિર્ણયના જીવનને લંબાવે છે, જે હંમેશા ટાળવું જોઈએ. યોગ્ય સરકારની પવિત્ર ફરજ બની જાય છે કે તે રેફરન્સને યોગ્ય રીતે બનાવે જે પક્ષકારો વચ્ચેના વિવાદની વાસ્તવિક, ચોક્કસ પ્રકૃતિને પ્રતિબિંબિત કરે. જેમ કે વર્તમાન કેસમાં, વિવાદ સંદર્ભિત કરતી વખતે વાસ્તવિક વિવાદને નામ આપવામાં આવ્યું નથી, આ કોર્ટ પાસે પ્રશ્નાંકિત આદેશ રદ કરવા અને નવી શરતો ઘડવા માટે યોગ્ય સરકારને રેફરન્સ પાછો મોકલવા સિવાય કોઈ વિકલ્પ રહેશે નહીં.

૨૧. ઉપરોક્ત પૃષ્ઠભૂમિમાં, પ્રતિવાદી નં. ૧ એટલે કે શ્રમ આયુક્ત, ગાંધીનગર દ્વારા કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૧૦૩/૨૦૨૩ અને કન્સિલિયેશન કેસ નં. ૯૭/૨૦૨૩ માં અનુક્રમે તા. ૧૮/૦૫/૨૦૨૪ અને તા. ૨૪/૦૫/૨૦૨૪ ના રોજ ઔદ્યોગિક ટ્રિબ્યુનલને શરતો સંદર્ભિત કરતા પસાર કરવામાં આવેલા પ્રશ્નાંકિત આદેશો આથી રદ કરવામાં આવે છે. યોગ્ય સરકાર અહીં કરવામાં આવેલા અવલોકનોના પ્રકાશમાં શરતોને ફરીથી ઘડશે. તે કસરત આ આદેશની નકલ મળ્યાની તારીખથી જપ દિવસના સમયગાળામાં પૂર્ણ કરવામાં આવશે.

૨૨. ઉપરના પ્રકાશમાં, આ અરજીઓ તે અનુસાર નિકાલ કરવામાં આવે છે.

૨૦૨૪ ના આર/સ્પેશિયલ સિવિલ અરજી નંબર ૧૪૨૪૫ માં ઓર્ડર

આ મામલો ૨૦.૦૬.૨૦૨૫ સુધી મુલતવી રાખવામાં આવ્યો છે.

અગાઉ આપવામાં આવેલી વચગાળાની રાહત આગામી સુનાવણી સુધી ચાલુ રહેશે.

(ન્યાયમૂર્તિ એમ. કે. ઠક્કર)

This judgment has been translated using AI Tool - SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgment in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/ her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgment shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.